

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXVIII Birželis - June 2, 1983 Nr.22
TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

POPIEŽIUS IR LIETUVA

Bendriems interesams išsiskiriant

Vytautas Meškauskas

Kurį laiką atrodė, kad Lietuvos ir R. Katalikų Bažnyčios interesai, bent iš išeivijos taško žiūrint, nesiskiria. Klestėti abiem reikalinga laisvė nuo išorinės priespaudos. Ir atvirkščiai - užsienio priespauda ilgainiui turėtų vesti prie nutautėjimo ir ateizmo išsiplėtimo. Tai iš pirmo žvilgsnio galėjo atrodyti iki Lenkijos įvykių.

Lenkijos įvykiai parodė kompartijos bankrotą, tačiau kai pradėjo ryškėti kompartiją pakeičiančio režimo bruožai, Maskva į tai atsakė kariuomenės telkimu ir nedviprasmiškais signalais, kad nevens pasinaudoti smurto senajai padėčiai atstatyti. R.K. Bažnyčios rolė tame procese nebuvo herojiška. Nors turbūt nėra kito tokio katalikiško krašto, kur Bažnyčios įtaka būtų didesnė, Lenkijoje ji suvaidino taikintojo - gali sakyti, tarpininko tarp Blogo ir Gėrio - vaidmenį.

Tai paryškino neseniai įvykusios jauno, policijos užmušto studento laidotuvės. Laidotuvės buvo išpūdingos savo apeigom ir dalyvių skaičium. Skaičiuojama, kad buvo per 20,000 žmonių, tačiau kunigai ragino minią susilaikyti nuo bet kokių pareiškimų, kurie religinę ceremoniją paversėtų politine demonstracija. Tai

parodė Bažnyčios galią kontroliuoti minios jausmus ir kartu jos naudą Sovietų Sąjungai, jei tarp vienos ir kitos būtų rastas koks modus vivendi. Jei abi pusės jo nori, nėra jokių nenugalimų kliūčių jam pasiekti.

Seniau buvo paprasčiau. A. Voldemaras, išstūmęs mūsų krikdemus iš koalicijos po gruodžio 17 d. perversmo, nuvyko į Romą pasirašyti konkordato, kuris faktinai buvo palankesnis Bažnyčiai, negu krikdėmai patys būtų galėję padaryti, nes bijotų priekaištų, kad Lietuvą ... pardavė Vatikanui.

Na, Andropovas nepasiuntė Gromyko ar kokio jo lenkiško pakaitalo į Romą pasirašyti konkordatą, tačiau diplomatinė praktika žino ir susitarimų be raštiško ar žodinio teksto. Kartais priešingos pusės susiranda bendrus interesus, kurie faktinai geriau garantuoja susitarimo laikymąsi negu parašai ant pergamento.

Mes galime tik spėlioti, bet lenkui popiežiui turėjo atrodyti, kad Lenkija negali tikėtis jokios paramos iš Vakarų, jog ji palikta savam likimui ir tokioje situacijoje reikia atsisaikyti nuo progos pakeisti režimą, jei jo vistiek negalima bus (Nukelta į 2 psl.)

REGINA INGELEVIČIENĖ.

Už laisvę (aliejus).

Australijos lietuviai sportininkai pasiruošę kelionei į Ameriką

ANTANAS LAUKAITIS

Australijos lietuvių sportininkų ir, galima sakyti, viso jaunimo tarpe, yra jaučiamas didelis susijaudinimas. Kur tik beeisi, su kuriuo sportininku bekalbėsi, visi tik klausia, teiraujasi, kaip ten yra Amerikoje ir Kanadoje, ar jau viskas sutvarkyta, kiek rungtynių turėsime, kaip tos merginos ten atrodo ir t.t. O jau mamytės, mūsų tų pačių jauniausių, turbūt mane iš proto išvays. Klausimų, klausimėlių, prašymų, prašymėlių, kad tik jų sūnelis, ar dukrelė būtų prižiūrimi, kad nepaklystų ir, jeigu įsimylės kokią gražuolę, kad būtų tik lietuvaite.

Nemaža dalis sportininkų yra jau buvę Toronto Pas. Liet. Dienose ir važinėję po Ameriką. Šie sportininkai turi savo senų draugų ir su jais rūpesčių kaip ir nėra. Tačiau, antroji pusė, važiuoja ir iš vis Australijos krantus palieka, pirmą kartą. Jiems yra lyg išsipildžiusi sapnų svajonė, reprezentuoti Australijos lietuvių sporto aikštėje ir viso-

je išvykoje. Neabejoju, kad kaip ir Toronto šventės atidarymo metu, kai Australijoje gimę lietuviai sportininkai pamatė vienoj vietoj tiek daug lietuvių, negalėjo atsistebėti tuo visų lietuvišku grožiu ir dalyvių gausumu, taip ir dabar, ypatingai Chicagoje, Pasaulio Lietuvių Dienos jiems paliks neišdildomą įspūdį. Ir, jeigu po anų Lietuvių Dienų ir Sporto šventės, nebuvo sustojama kalbėti ir dalintis buvusiais įspūdžiais dar labai ilgą laiką, taip ir dabar, su tokiu nekantrumu laukiama išvyka, padarys nepaprastą įspūdį jauniems Australijos lietuviams sportininkams. Tokios šventės ir tokie parengimai, mūsų jaunimui įdiegia tą lietuvišką pasididžiavimą, norą atstovauti lietuvių klubus ir skatinti juos, ne vien sportuoti, bet ir įsijungti į visuomeninį ir sportinį darbą.

Mūsų Išvykos Organizacinio Komiteto darbas yra jau baigtas. O jis buvo tik-

rai labai sunkus ir sudėtingas. Kaip ir visur pasaulyje, taip ir pas mus, yra bedarbė, australiško dolerio vertė sumažėjo ir kiekvienas asmuo daug daugiau skaitosi su bent kokia auka ar sušelpimu. Vyriausybės prašyta parama buvo taip pat atmesta. O finansinių išlaidų, aprenkti 80 vykstančių sportininkų susidaryti tikrai nemažai, jau neskaitant visų kitų pasiruošimų. Tačiau, turėdamas labai gerą organizacinį komitetą, susidedantį iš dabartinio ALFAS pirmininko Vlodo Daudaro, Marijos ir Dono Atkinson'ų, Jeronimo Belkaus ir Nitos Grincevičiūtės-Wallis, aš įstengiau, su jų visų pagalba, nugalėti visas taip sunkias kliūtis ir mūsų grupę, su svečiais, kurių dalis atsiskirs Amerikoje, yra 120 asmenų.

Pasiruošimai šiai kelionei buvo taip pat nemaži. Turėjome eilę paskirų varžybų, dalyvavome įvairiuose turnyruose, sporto šventėse. Tačiau, tik prieš mėnesį laiko, galutinai galėjau žinoti (Nukelta į 4 psl.)

Š. m. gegužės 15 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje įvyko LŠST iniciatyva Romo Kalantos 11 metų didvyriškos mirties paminėjimas prie jo atminimui pastatyto paminklo. Nuotraukoje iškilnių metu kalba B. Jasaitienė. P. Malėtos nuotr.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

'Klerikališkas ekstremizmas' Rytuose ir Vakaruose. - Nuotaikos prieš rinkimus D. Britanijoje

Drovus Vatikano flirtas su Kremliu kelia klausimą, kiek paskutinis sutiks patenkinti minimalius Bažnyčios reikalavimus laisvai išpažinti tikybą. Mes jau rašėme apie LTSR kompartijos gen. sekr. Griškevičiaus išėjimą prieš klerikališką ekstremizmą. Gegužės 7 d. vilniškė Tiesa aprašo tokio ekstremizmo konkretų pavyzdį. Tai 'mintys po teismo nuosprendžio' - po kunigo Alfonso Svarinsko bylos. Anot tų minčių, rašytų Algirdo Strumskio -

'Liudytojai ir bylos medžiaga patvirtino, kad 1979 m. birželio mėn. Kaune, A. Znameniskio bute, A. Svarinskas IPISO JAV turistui kunigui V. Cukuroi kėlė egzempliorių ... šmeižikiškų dokumentų. Net ir šiam amerikiečių turistui, kaip teisme pasakė V. Cukuro sesuo, ta misija buvo ne iš maloniųjų. Tarybiniai munitininkai rado V. Cukuro bagažą šią šmeižikišką medžiagą.'

'Užsienio buržuazinė propaganda, tarnaujanti 'psichologiniam karui' prieš Tarybų Sąjungos tautas, taip pat ir prieš Tarybų Lietuvą, šiuos paskvilus plačiai naudojo: spausdinto leidiniuose, transliavo per radiją. Juos - šmeižiančius respublikos gyvenimą - spausdinto lietuvių emigracijos klerikalai, jie buvo skaitomi per Vatikano radiją. Paslauga už paslaugą - geri dėdės iš Vakarų nupirko A. Svarinskui kelis automobilius, došniai pylė kitas gėrybes.'

Už tai kunigas buvo nubaustas 7 metams laisvės atėmimu bei papildoma bausme - nutėmimu trejiems metams.

Nė vienoje Vakarų valstybių už tokį 'nusikaltimą' nebūtų ne tik baudžiama, bet ir byla keliama. Tik paimekime tų kraštų spauda, nekalbant apie privatus laiškus, kiek ten 'šmeižtų' apie tų kraštų gyvenimą ir ypač jų vyriausybes. Kai ką net sovietinė spauda persispausdina su didžiausiu džiaugsmu. Svarinsko bylos sprendimas įrodo, kad žmogus - jau nekalbant apie kunigą - sovietų viešpatijoje ne tik negali patį galvoti, bet ir matyti.

ir Vakarų Europoje matome labai keistų pavyzdžių. Štai D. Britanijoje vyksta smarki priešrinkiminė kova, ruošiantis birželio 9 d. parlamento rinkimams. Rinkimai buvo paskelbti netikėtai, kas britus išgelbėjo nuo tokio nereikalingo, ilgo pergyvenimo, kaip dabar jau prasidėjusi JAV priešrinkiminė kova, nors iki jų turime dar pusantų metų.

D. Britanijoje priešrinkiminėje propagandoje nemažai vietos skiriama atominiams ginklams. Ten smarkiai veikia organizacija 'Campaign for Nuclear Disarmament', kuriai vadovauja katalikų kunigas monsinjoras Bruce Kent. Joje yra nemažai komunistų ir jiems simpatizuojančių, reikalaujančių ne tik neišleisti naujų amerikiečių Pershing II raketų, numatytų NATO apginklavimui, bet ir atsakyti nuo visų atominių ginklų, ką perša ir Darbo Partija. Kardinolas Basil Hume, R.K. Bažnyčios galva Britanijoje, kunigui Kent pereiš mėnesį parašė, kad jam atrodo, jog jo kampanija padeda vienai partijai ir todėl jo vadovavimas tai organizacijai nesiderina su kunigo pareigomis. Pereištą savaitę jam dar griežtesnį laišką parašė šveicaras monsinjoras Bruno Heim, kuris yra neoficialus Vatikano atstovas D. Britanijoje. Jis jau tiesiai tvirtino, kad vienišališko nusiginklavimo reikalaujant yra kai kam 'naudingi idiotai' arba sąmoningai padeda sovietams. Tokiu griežtu pareiškimu pasipiktino kardinolas Hume, kuris asmeniškai pasirodė kunigo Kent garbei su ruoštame priėmimo. Gyventojų nuomonės tyrinėjimas parodė, kad 72½ britų yra prieš visišką atominių nusiginklavimą, tačiau tik 42½ pritaria NATO planui pas juos laikyti Pershing II ir 'skraidančias bombas'. Tokioje situacijoje vienoks ar kitoks Bažnyčios nusistatymas gali suvaidinti nemažą rolę.

Nors atominis klausimas ir yra labai reikšmingas D. Britanijos rinkimuose, daugiau už jį nulems pažiūra į bedarbę, jau siekiančią 13% visų galinčių dirbti. Nors ponios Thatcher vyriausybės ūkinė politika, kiek panaši į Reagano, sumažino infliaciją ir aplamai imant ūkį pastatė į atkūtimo kelią, tačiau ji neturi jokio recepto, kaip ir JAV, greitai sumažinti bedarbių skaičių - o jis labai imponantiškas, netoli 3.5 milijono.

Thatcher naudai Darbo Partija, jos svarbiausias varžovas, yra taip palinkusi į kairę - šalia nusiginklavimo ji reikalauja ir pasitraukimo iš Vakarų Europos ūkinės Bendruomenės - kad jai bus sunku nugalėti konservatorius. Darbiečių vienintelė viltis sudaryti vyriausybę būtų naujos socialdemokratų partijos labai geras pasirodymas. Tą partiją sudaro darbiečių dešinysis

sparnas ir liberalų partijos likučiai. Nepaisant kai kurių jos politikų asmeniškų patrauklumo, abejojama, kad toji partija galėtų sukludyti konservatyvų laimėjimą. Kadangi rinkimų sistema ten panaši į šio krašto, skaičiuojama, kad tie 42% rinkikų - kurie sakosi balsuos už konservatorius - gali atnešti Thatcher patogią daugumą naujam parlamentui. Jei taip atsitiks, kreditas už tai daugiausiai priklausys asmeniškai poniam Thatcher, nepabūgusiam nepopuliarių žygių ūkinėje ir užsienio politikoje.

Popiežius ir Lietuva...

(Atkelta iš 1 psl.)

apginti. Ypač, jei tai privestu prie Bažnyčios autoriteto didesnio gerbimo ir iš lenkų tautos, ir sovietų atstatyto režimo pusės, kuris būtų priverstas neperžengti tam tikros ribos. Tiesa, toji riba nenustatyta ir - kaip prie kiekvienos laikinos demarkacijos linijos, taip ir prie jos - vyksta susirėmimai, norint ją išsiaiškinti ir, jei galima, pagerinti savo pozicijas.

Taip yra Lenkijoje. Bet prie ko čia Lietuva? Įvykiai Lenkijoje turėjo didesnę įtaką i Lietuvą, negu galima buvo iš pradžios manyti. Andropovui turėjo ateiti mintis į galvą, kad jei Bažnyčia jam yra šiuo laiku naudingas veiksnys Lenkijoje, kodėl ji negali būti naudinga Lietuvoje? Panašiai ir popiežiui - įrodžius Bažnyčios galią Lenkijoje ir jos naudą Sovietijai, galėjo nemažiau rūpėti

Iš kitos pusės

Geriau vėliau negu niekad! Pagalvojau perskaityti DRAUGO gegužės 4 ir 5 d. d. Mykolo Drungos straipsnį - Nauju žvilgsniu į Senus Klausimus: Kas yra PLB? Jis taip atsako:

"...PLB yra organizacija. Sveikas protas siūlo principą, kad bet kokios organizacijos priklauso tik tie asmenys, kurie yra kuriuo nors ženklu parodę valią (norą) jai priklausyti. Kas tokios valios neparodė, organizacijai nepriklauso (nors galėtų jai priklausyti). Jei organizacija tokius asmenis vis dėlto savinasi, tai savinasi neteisėtai."

Tai taip aišku, kad reikia sutikti ir su tuo paties autoriaus įvedamuoju konstatavimu:

"Nuostabu ir įdomu, kad po tiek metų vis dar atsiranda NE PER KVAILIAUSIŲ žmonių, kurie plėšosi dėl atsakymo į šitą klausimą."

Tie 'ne per kvailiausi' žmonės iki šiol DRAUGE, DARBININKE, kituose 'frontininkų' laikraščiuose ir net AKIRACIUOSE atstovavo pažiūrą, kad BENDRUOMENĖ yra kažkoks valstybės pakaitalas. Tokią pažiūrą galima suprasti tik atsiminus fašizmą, bet kadangi ta pasaulėžiūra dabar ne madoje, tie "ne per kvailiausi" žmonės dėl tokio įtarimo užsigaudavo.

Praktiškai toji pažiūra buvo Bendruomenės veikėjams reikalinga kovai su VLIKu, atseit, Bendruomenės tėvu, ir Amerikos Lietuvių Taryba. Laikui bėgant visiems paaiškėjo, kad Baltieji Rūmai sveikina visus, kas juos sveikina, ir, kviečiant statistus į fotografiją su prezidentu, nelaužama galvos, ar tie iš tikro, ką atstovauja ar tik save pačius. Juk tas fotografijas tik jie patys mato. Taip dalykams susiklosčius, pradeda praregėti ir tie, kurie iki šiol priešinosi logiškam galvojimui. Malonu tokių tarpe matyt pagaliau ir DRAUGO vedamųjų rašytoją. Juo labiau, kad, kaip jis pats prisipažįsta, nauju žvilgsniu jį pasižiūrėti paskatino DIRVOS balandžio 28 d. numeryje pasirodęs (jr) str. apie Pasaulio Lietuvių Dienas.

(vm)

ti padėti Bažnyčiai Lietuvoje. Kaip rašėme, TIESA paskelbė išėjimą prieš Klerikalinį ekstremizmą, atseit, vyrai nepakelkite per daug galvų, bet antrą vertus - pirmą kartą 4 Lietuvos vyskupams buvo leista kartu nuvažiuoti į Romą. Kalbėdamas jiems popiežius tarp kitko pareiškė:

'... visuomet stengiausi, kad Lietuvos Bažnyčia turėtų vertus ir ištikimus vyskopus, kurie vadovautų tikintiems iš-

ganymo kelyje. Tai IS DALIES pavyko ...'

Ar tai reiškia, kad ne visi vyskupai ištikimi, ar tik klijudumą juos paskirti? Jonas Paulius dar išpėjo:

'... nieko čia žemėje nesitikėti, neieškoti sau jokio pelno ... kad mes vieno tik bijotume - numirti nieko dar nekenčėje, nevargę, nedirbė Bažnyčiai, sielų išganymui ir Dievo garbei.'

Iš žurnalistinio taško žiūrėti ... Toji kalba pasirodė Vatikano L'Osservatore Romano balandžio 23 d., bet Draugas vertimą paskelbė tik gegužės 12 d., t.y. - šiame vadinamame komunikacijos amžiuje - tik po trijų savaičių. Juk, rodos, turime atstovybę, ELTA, būrelį kunigų Romoje. Gal jie visi naujos įvykių eigos akivaizdoje neteko žado, ar jos dar nepastebėjo?

Kaip paprastai, informacijų tenka semtis iš svetimųjų. Iš N.Y. TIMES apie numatomą Kalinausko paskelbimą palaimintuoju, o dabar iš DER SPIEGEL apie Bažnyčios padėtį Lietuvoje, kuri esanti tiek pagerėjusi, jog galimas daiktas, kad popiežius Jonas Paulius II 1987 metais, 600 metų Lietuvos krikšto sukakties proga, 'pabučiūs ir Lietuvos žemę'. Tai komentodamas Draugo b.kv. iš savo pusės pridėjo: 'jei Andropovas netrukdyt jam tai padaryti'. Kodėl ne, jei jam tai bus naudinga?

Tiesą sakant, negalime pykti, jei popiežiui visų pirma rūpi tikėjimo reikalai, nors dėl jų jis yra dažnai priverstas politikuoti, t.y. griebtis galimybių išnaudojimo meno. Po tiek daug nusivylimų, ka mums reiškia dar vienas?!

"Amber Holidays"

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

Birželio 15	— \$1528.00	Rugsėjo 7	— \$1338.00
	(su Ryga)	Rugsėjo 19	— \$1143.00
Birželio 22	— \$1338.00	Rugsėjo 26	— \$1110.00
Liepos 13	— \$1528.00	Spalio 5	— \$1229.00
	(su Ryga)		(su Ryga)
Liepos 20	— \$1338.00	Gruodžio 26	— \$1175.00
Rugpjūčio 3	— \$1338.00		(su Ryga)
Rugpjūčio 17	— \$1528.00		
	(su Ryga)		

Registracijos, informacijos reikalų

SKAMBINKITE

1-800-722-1300 (TOLL FREE)

Massachusetts ir Kanadoje 1-617-268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscrip-
tion per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Įamžinkime Aušros gyvybę!

Kai 1883 m. kovo mėne-
sį pasirodė Aušra, Lietuva
buvo valdoma rusų, beteisė
ir tamsi. Niekas ir nesva-
jojo, koki didelį ir lemtingą
vaidmenį ji suvaidins Lie-
tuvos istorijoje. Tik atga-
vus Lietuvos nepriklausom-
ybę, ir jau žiūrėdami iš
laiko perspektyvos nuoto-
lio — objektyviai galėjome
įvertinti įvykusį faktą, kad
anuomet su meile ir pasiau-
kojimu pasėta lietuviškoji
raidė, nepaisydama vargin-
gos ir akmenuotos dirvos,
draudžiamosios spaudos ba-
ruose, nors ir slopinama
svetimųjų piktžolių, vistiek
išaugo į lietuviškos raštijos
bijūną.

Maža to — Aušros povei-
kis mūsų ateities kultūrai
ir politikai buvo didelis: ji
nušvietė ir kultūrinį bei po-
litinį Lietuvos veidą, pa-
ruošdama kelia Lietuvos ne-
priklausomybės saulėtekiui.
Nūdien, po šimto metų,
švenčiant Aušros jubiliejų
— jos šimtametę gyvybę —
Tėvynė ir vėl yra okupuota
rusų. Ir tas džiaugsmo mo-
mentas yra apjuostas gedu-
lu: iškilmingo šimtmetinio
įvykio giesmė gimtajame
krašte negali išdidžiai,
džiaugsmingai ir laisvai
skambėti...

Tačiau mes — išeivijos
lietuviai — esame tie lai-
mingieji galį čia laisvėje ne-
varžomai švęsti ir džiaug-
tis tuo istoriniu įvykiu, pri-
sikėlusiu mūsų tautą lais-
vam gyvenimui. Kad ir ne-
turime po savo kojomis
gimtiosios žemės, vistiek
kruopščiai švenčiame visas
savo tautos istorines ir val-
stybines šventes, minime jų
sukaktis. Bet ar vien minė-
jimuose yra tautinių šven-
čių prasmė? Juk minėjimai
praeina. Lyg rūkas. Ir vėl
su mumis palieka kasdien-
nybė. Tos visos iškilmės ir
šventės — tik laikinas žai-
bas, nušvietęs pilką kasdien-
nybės dangų.

Šiomet tokia, sakyčiau,
nekasdieniška ugnis, užsi-
degusi šimtmečio danguje,
yra Aušros neeilinė sukak-

tis. Bet kągi mes darome?
Laikas, kaip visada, srūva.
Jau beveik pusmetis pra-
slinko, o kažkaip tos iškil-
mingos šviesos, tos kultū-
rinės nuotaikos ir įvykio
svarbumo dar nepajutome.
Gyvename paprastu, pilku,
nuobodžiu, kasdieniu gyve-
nimu, užimti smulkiais sa-
vo rūpestėliais. Nedaug dar
minėta, nedaug dar ir pasi-
džiaugta Aušros šimtmečio
rezultatais. O svarbiausia
— nedaug ką ir patys įne-
šėm į to svarbaus įvykio
šventadienį. Neparodėme
dar, kad gyvename Aušros
dvasia. O juk šie metai yra
pavadinti Aušros metais!

Vienas kitas minėjimas
kai kuriuose gausingesniuose
lietuviškuose spietynuose
— lyg paskiri nedrąsūs
parapijinio varpo dūžiai. O
kasgi daroma bendru mas-
tu, kai jau prarasti penki
mėnesiai? Aišku, minėjimai
dar nėra visiškai mūsų
dvasinis atgimimas ar įro-
dymas, jog savo tautinę
dvasios šventyklą išklojome
baltais audeklais ir džiū-
gaujančioj sieloj kalasi
pumpurai ir žiedai. Padėki-
me ranką ant spurdančios
širdies: ar išėjė iš vasario
16-tos minėjimo dar tebe-
gyvename solidarumo ir
vienybės ryžtu? Ar atšven-
tę ją vėl nepasinerėme į
drumstą gyvenimo liūną?
Nejau visi tie minėjimai
daromi tik tam, kad reikia?
(Kaip čia dabar mūsų gy-
venvietė atsiliks nuo kitų?
Į ką tai bus panašu!). Ar
jau visi tie renginiai eina
iš širdies gilumos? Ir kokia
yra tų visų renginių pras-
mė, jei viskas greitai nu-
rieda užmarštin į praeitį?
Minėjimas — kai visi susi-
renkame į tą pačią vietą
pagerbti įvykio prasmę —
bus ne paskaitininkas, o da-
lyviai. Nors paskaitininkas
yra reikalingas, bet jis lyg
mūsų dvasininės sveikatos
gydytojas. Jis apibūdina
įvykį, aiškina faktus ir de-
tales, priežastis, viską su-
maldamas į tą dvasinį tau-
tinį maistą ir smulkiausiai

kąsneliais dalina klausyto-
jams, kad jie galėtų ir ne-
kramtydami visa skaniau-
siai praryti. Man rodos tu-
tėtų būti ne tiek švenčiama
įvykio prisiminimas (ir
virškinimas). Minėjimo me-
tu patys dalyviai privalėtų
ne tiek paskaitininko žo-
džius atrajoti, o atlikti sa-
vo tautinės sąžinės išpa-
žintį. Išdrįsti pakamantinė-
ti save: ar esu tą įvykį pa-
kankamai įprasminęs savo
gyvenime? Ir kuo minimas
įvykis mus liečia. Ar paro-
dome savo tautinę sąmonę?
Ar tęsiame to svarbaus įvy-
kio grandį?

Tai vis klausimai, kurie
turėtų kilti mums ir
prieš ir po minėjimo. Nes
sukakčių minėjimui turi bū-
ti ne tik atminimas, praei-
ties pagerbimas, bet tauti-
nės sąžinės išpažintis. Ir
geriausi sukakčių minėji-
mai yra tie, kuriuose minė-
jimo dalyviai savo dalyva-
vimu įprasmina tą įvykį.
Jau suvokę iš kalbėtojo
šventės svarbumą, išėjė
dar gyvena įvykio idėja.

Minėdami Aušros šimt-
metį, prisiminkime ne tik
Aušros redaktorius, rėmė-
jus, bendradarbius, bet ir
tą jų idėją, kurią jie pa-
skleidė savo laikrastyje,
kuri daugelio rankų buvo
nešta, šlakštyta krauju ir
kuri išliko gyva ir po šimto
metų. Pagerbkime knygne-
šius, kurie Aušrą platino,
kartais nukentėdami, kar-
tais ir gyvybės netekdami.
Būkime ir mes šio šimtme-
čio knygnešiai! Ir Aušros
negėstanti šimtametę gyvy-
bė, jos ugnis tešildo mus.
Ženkime ateitin su Aušros
įprasminimu: mylėkime ra-
šytinį žodį, lietuvių kalbą,
išmokę ją taisyklingai.
Gerbkime ją, kaip savo tė-
vų vertingą palikimą! (Ir
venkime ją daryti). O ypa-
čiai puoselėkime savąjį ra-
šytinį žodį mūsų gyvenime
pavirtusį raide lietuviškoje
knygoje!

Įsijungdama į garbingą
Aušros laikraščio šimtme-
čio jubiliejų ir norėdama
įgyvendinti mūsų gyvenime
Aušros idėją, trokšdama
išskirtinai atžymėti ir pa-
gerbti Aušrą, Dirva jau
praeitais metais — taigi
dar didžiojo įvykio išvaka-
rėse — paskelbė Aušros
šimtmečiui skirtą romano
konkursą. Konkurso mece-
natas — Sima Kašėlionis.
Premijos dydis — 2,500
dol. Dirva nuoširdžiai kvie-
čia visus mūsų kūrėjus-ra-
šytojus, kad jie savo ta-
lento įnašu atžymėtų mūsų
tautos svarbią istorinę su-
kaktį. Kartu tikime, kad to-
kia iškilminga Aušros šimt-
mečio proga, mūsų talentai
neliks skolingi savai tautai.

Mieli kūrėjai, kviečiame
į naują ateities saulėtekį —
tespindi šimtmečio proga
Aušros iškeltas lietuviškas
žodis gražiausiom tautinėm
varsom!

Balys Auginas

AUŠROS ŠIMTMEČIUI ATŽYMĖTI DIRVOS ROMANO PREMIJA

2,500 DOLERIŲ!

Mecenatas SIMAS KAŠELIONIS

• **TEMATIKA** — Konkurso dalyviai savo kūriniiui
temą pasirenka pagal savo nuožiūrą. Tematika gali būti
įvairi: tautinė, visuotinė, fantastinė, psichologinė. Siu-
žeto pobūdis — paties autoriaus reikalas.

• **ROMANO ILGIS** — Romano rankraštis turi būti
rašytas rašomąja mašinėle, su dvigubu tarpu ir netrum-
pesnis, kaip 200 mašinraščio lakštų.

• **RANKRAŠČIO PARUOŠIMAS** — Konkursui siun-
čiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja
mašinėle ir pasirašyti slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis
užrašomas ant uždaro pridodamo vokelio, kurin autorius
įdeda užrašęs savo tikrą pavardę, adresą ir telefono nu-
merį. Nelaimėjus, vokeliai neatididomi.

• **LAIKAS** — Paskutinė rankraščio prisiuntimo data
yra 1983 metų gruodžio mėn. 1 d.

• **SĄLYGOS** — Laimėjęs konkursą autorius už savo
kūrinį gauna dviejų tūkstančių penkių šimtų (2500) do-
lerių honorarą-premiją. Dirva pasilaiko teisę premiju-
otojo romano ištraukas spausdinti savo laikraščio skiltyse
ir be papildomo atlyginimo išleisti romaną atskira knyga.

• **MECENATAS** — Šio romano konkurso mecenatas
yra Simas Kašėlionis ilgametis Dirvos novelės
konkursų globėjas ir rėmėjas.

• **ADRESAS:** — Rankraščius siųsti: DIRVA, Aušros
šimtmečiui atžymėti romano konkursui, P. O. Box 03206,
Cleveland, Ohio 44103.

• **JURY KOMISIJA** — Jury komisija sudaroma iš
trijų narių, kurie savo posėdyje balsų dauguma sprendžia,
kuris rankraštis yra premijuotinas.

• **NEPREMIJUOTI RANKRAŠČIAI** — Saugomi ir
grąžinami autoriams prisiuntus adresus.

Iš Lietuvos pogrindžio spaudos

PAVOJINGIAUSIA — NEMATYTI PAVOJAUS

Istorija — tai tautų var-
žybų, kovų, grumtynių are-
na. Visais laikais, visose že-
mės rutulio vietose gentys
kovojo su gentimis, tautos
su tautomis. Vienos jų bū-
davo puolančios, kitos besi-
ginančios. Mūsų tautai teko
lemtis būti pastarųjų tarpe.
Mus visą laiką tik puo-
lė, naikino, asimiliavo. Tai
liūdnas faktas, bet dėl to
prieš jį negalime užsimerk-
ti ir vaizduotis, kad viskas
buvo atvirkščiai.

Šiandien mes, baltų pali-
kuonys — lietuviai ir lat-
viai, gyvename tarp dviejų
pasaulių, tarp milžiniškų
germaniškų ir slaviškų tau-
tų. O kadaise, žiloje seno-
vėje, prieš kokius keturis
tūkstančius metų, šių trijų
tautų protėviai — baltai,
germanai ir slavai turė-
jo maždaug po vienodą gy-
ventojų skaičių ir užėmė
panašaus dydžio teritorijas.
Senovės germanų giminių
lopšys — Elbės žemupys,
Jutlandijos pusiasalis ir
Pietų švedija. Slavų — į

pietus nuo Pripetės, tarp
Dniepro vidupio, Pietų Bū-
go, Dniestro, Vakarų Būgo
ir Vyslos aukštupių. Baltai
ilgai užėmė teritorijas nuo
Vyslos žemupio ir Baltijos
jūros vakaruose iki Volgos
ir Okos aukštupių rytuose,
nuo Dauguvos šiaurėje iki
Pripetės pietuose. Vadina-
si, ne tik Nemuno ir Neries,
bet ir Aukštutinio Dniepro
baseinai buvo baltų gyve-
namai.

Paskui prasidėjo kaimy-
ninių genčių judėjimai. Pir-
miausiai link Vyslos pasi-
stūmėjo germanai (gotai),
vėliau į baltišką žemę ėmė
smelktis slavai. Intensy-
viausiai slavų migracija
vyko VI-VII a., t. y. maž-
daug prieš pusantro tūks-
tančio metų, kada jie kelio-
mis bangomis užplūdo ryt-
ines baltų žemes Okos, Mas-
kvos, Dniepro, Dauguvos,
Neries ir Nemuno aukštu-
piuose. Čia gyvenę baltai
buvo išžudyti, išstumti arba
asimiliuoti. Jie išnyko, iš-
(Nukelta į 4 psl.)

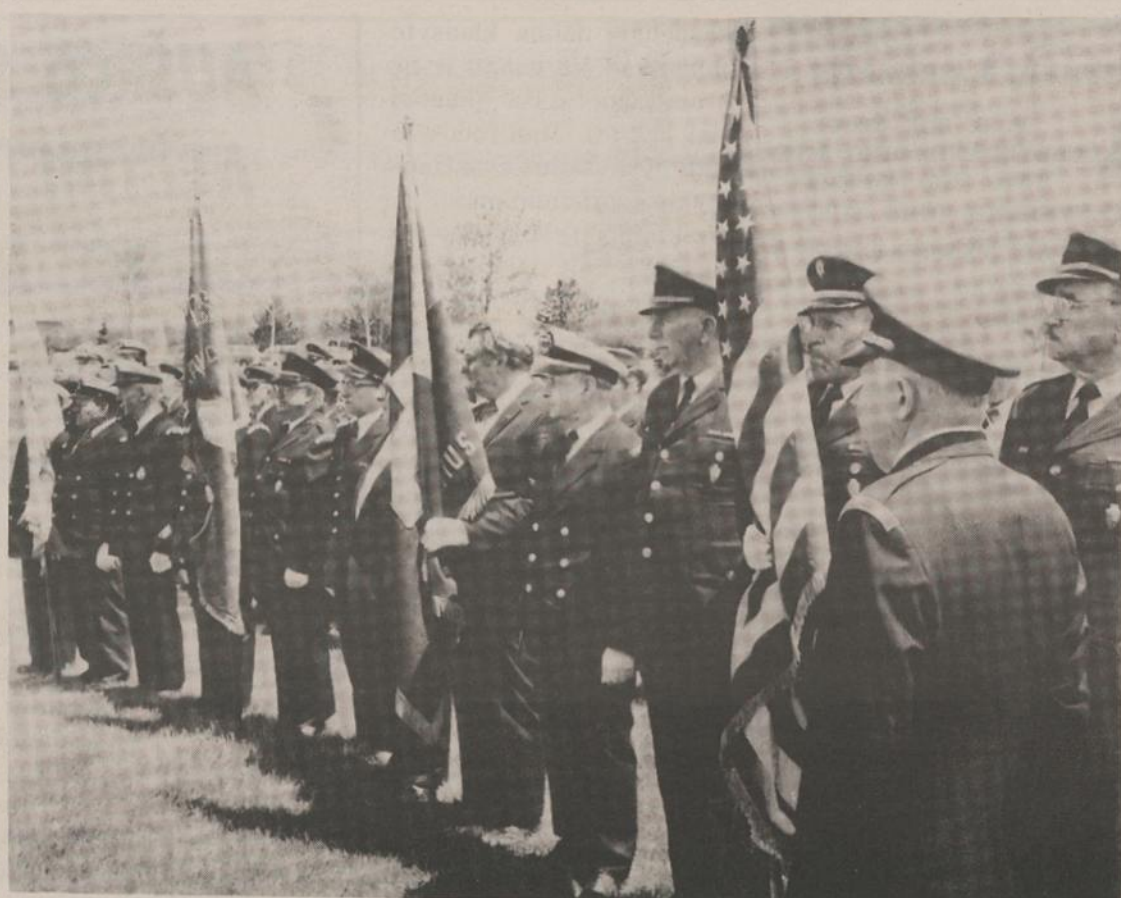
Australijos lietuviai sportininkai...

(Atkelta iš 1 psl.)

kas važiuoja ir kas žaidžia. Mokslas, tarnybos, finansiniai trūkumai, atėmė galimybę su mumis būti bent 5-8 geriesiems mūsų sportininkams, kas, žinoma, susilpnino ir mūsų sportinį pajėgumą. Tačiau, važiuojame mes į Kanadą, Ameriką ir Pas. Liet. Sporto šventę Chicagoje, pagrįdę, ne atsiekti didelių laimėjimų. Žinodami Amerikos ir Kanados lietuvių sportininkų pajėgumą, mes norime būsimose sporto varžybose turėti draugiškus susitikimus, draugiškas rungtynes, kad ir po jų, laimėjus ar pralaimėjus, mes ir toliau liktume labai geri draugai, kas jau yra susicementavę mūsų sportinio jaunimo tarpe, po turėtų mūsų ir jūsų gastrolių Australijoje, Amerikoje ir Kanadoje.

Neskaitant sportinių varžybų, mūsų visų tikslas yra ir gražus pasirodymas, Australijos lietuvių reprezentavimas ir noras, parodyti kitų pasaulio kraštų lietuviams, kad ir šioje tolimoje Kengūrų žemėje, apie kurią taip mažai kiti žino, lietuviai dar nėra karštosios saulės sudeginti ir lietuviška tautinė atžala, nors ir gimusi čia, dar ne nutautėjo ir stipriai, nesvarbu kokiais ryšiais, laikosi prie savo tėvų atvežto lietuviško kamieno.

Nepaslaptis, kad Australijos lietuvių tarpe yra daug mišrių šeimų. To sustabdyti niekur ir niekas negali. Tačiau nepaslaptis yra ir ta, kad Australijos lietuvių sporto klubai yra sujungę ne tik lietuviškų, bet ir mišrių šeimų vaikus, kurie labai noriai patys yra įsijungę ir savo tėvus įjungę į lietuvišką sportinį gyvenimą.

Organizacijų vėliavos prie Romo Kalantos paminklo minėjimo metu š. m. gegužės 15 d. Šv. Kazimiero kapinėse. P. Malėtos nuotr.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

PAVOJINGIAUSIA - NEMATYTI PAVOJAUS

(Atkelta iš 3 psl.)

tirpdami slavų masėje, apie save palikdami tik archeologinius paminklus ir daugybę vietovardžių, ypač hidronimų. Į rašytinius šaltinius pateko tik galindai, gyvenę į rytus nuo Smolensko ir išsilaikę iki XII a.

Keletu šimtmečių vėliau baltų žemės ėmė sparčiai mažėti ir vakaruose bei pietvakariuose. Su Vokiečių ordono atsikraustymu į Pavyslį prasideda mūsų brolių prūsų tragedija, pasibaigusi visišku jų žuvimu. Drauge su prūsais germaniškose bangose nuskendo ir dalis vakarinių lietuvių, kurių agonija užsitęsė net iki mūsų laikų.

Nesustojo ir slavų plitimas. Jau istoriniais laikais iš istorijos arenos pasitraukė didelė baltų gentis — jotvingiai-sūduviai. Dalį jų žemių nukariavo rusų kuni-

gaikščiai, įkurdami čia slaviskus Naugarduko Sloninio Volkovisko miestus, dalį užėmė lenkai (Bresto, Augustavo, Suvalkų apylinkės), šiaurinę ir vakarinę jotvingių-sūduvių dalį sunaikino kryžiuočiai. Tarp kryžiuočių valdomų prūsų ir Lietuvos liko apytuštė Sūduvos žemė užnemunė. Rytų slavai ir toliau smelkėsi į baltų žemes, pasiekdami Vilniaus, Dubinčių, Gardino apylinkes.

Jei iš vakarų baltiškos žemės trupėjo nuo kalavijo dūžių ir kolonistų spaudimo, tai pietuose ir rytuose jos nyko tyliai, nepastebimai. Pamažu lenkėjo arba gudėjo ištisi kaimai ir valsčiai. Slaviški pleištai brovėsi vis giliau į lietuviškas žemes, pasiekdami teritorijas net į vakarus nuo Vilniaus. Šis slavėjimo procesas vyk-

sta ir dabar. Mūsų akyse miršta ištisi kaimai dabartinėje Vakarų Baltarusijoje. Neaiškus lietuvių likimas ir Lenkijai priklausančiose Seinų ir Punsko apylinkėse.

Išnaikintų prūsų ir asimiliuotų vakarinių lietuvių žemėse šiandien nelikę nė vieno vokiečio, bei dideliuose šių kraštų plotuose neliko nė vieno baltiško vietovardžio. Dabar šiose baltiškos žemės gyvena slavai: lenkai ir rusai. Vadinamoje Kaliningrado srityje jie pasistengę sunaikinti net mažiausią pėdsaką, kuris primintų, kam istoriškai šios žemės priklauso. Iš žemėlapių rūpestingai ištrynė visus senuosius pavadinimus. Net gražus visai mūsų tautai taip brangus Tolminkiemis turi griozdišką rusišką Čistiję Prudi pavadinimą. Tai Muravjovo Koriko amžininko Kornilovo metodas "įrodyti", kad tos žemės nuo amžių rusiškos...

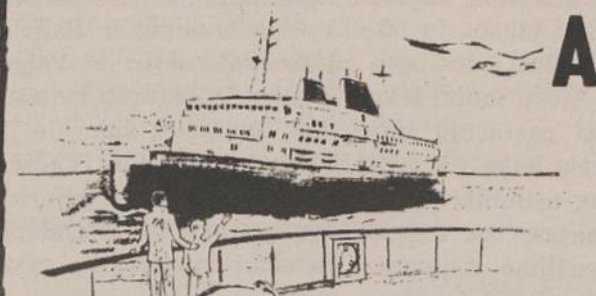
...Maža baltiška sala, susidedanti iš dviejų brolių lietuvių ir latvių tautų, ištisus šimtmečius trūpinta agresyvių germaniškų ir slaviškų kaimynų, šiandien supama jau tik vieno šių dviejų pasaulių — slaviškojo. Slaviškas elementas ardo jos krantus, užlieja ir ritasi per jos žemes.

Ar išliks ši maža mūsų sala ir jos žmonės, ar nepaskės ji slavų bangose?! Geografija žino daug gyvų tautų, istorija — dar daugiau mirusių...

Pavojus realus ir didelis. Dar pavojingiau šio pavojaus nematyti!

P. Savėnas
(Aušra Nr. 34, 1982 m.)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
D I R V O S
PRENUMERATĄ

AMBER TRAVEL SERVICE

Vida Kriauceliūnaitė-Jonušienė
Savininkė

GREITAS IR ASMENIŠKAS PATARNAVIMAS

Tvarkome keliones (pavieniem asmenim ir grupėm) po Ameriką ir į užsienį —

LĖKTUVU - LAIVU - TRAUKINIU - AUTOBUSU

Taip pat sutvarkome viešbučių rezervacijas, ir užsakome mašinas nuomavimui.

Dėl informacijų ir rezervacijų, skambinkite ar rašykite:

11745 Southwest Highway Palos Heights, Illinois 60463

Tel. 312-448-7420 312-785-9393

PUIKIAUSIUS KILIUS RASITE

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Kazimiero Barėno vargdienių epas

Stasys Santvaras

'Vargas bujoja, vargas lapoja, vargas prie vartelių rymo' - dar neseniai taip vaizdingai apie vargą bylojo lietuvių daina. Vargas nėra svetima pabaisa viso pasaulio žmonėms. Nestinga vargų vargelių ir mūsų dienų žemėlėje. Net Amerikoje, didelių perteklių šalyje, nuolat girdim kalbas apie vargstančius žmones (tik kai TV čia juos parodo, absoliuti jų dauguma atrodo gerai mitę, netgi drūčiai nutukę). O ką bekalbėti apie Pietų Amerikos šalis, Afriką, Indiją, gal net Kiniją? Ten daug kur vargas bujoja ir lapoja, mažus ir didelius badu marina. Sovietų Rusija - nepaisant žinovų tvirtinimo, jog sistema, jau septintą dešimtmetį save dabinti žmonių vargu, ašarom ir nelaisvės grandinėm, žengia paskutiniuosius žingsnius į liepto galą - ta didžiąja žmonijos nelaime iki šiol gan

Kalbos vargai

T. Klyga

Su gramatikos ir žodyno ydom jau beveik lengviau susitvarkom (vien nepagydomi kietagalviai neatsikrato savo keistų spirgų, kaip atsiekti, taip vadinamas, bakūžė, sviestas etc.). Bet skyryba tuo tarpu tartum nėra kiek negerėja. Todėl, kad čia veikia ir anglų kalbos įtaka. Be to, čia jau reikia aprėpti ištiso sakinio sandara — daugiau išmanymo reikalauja. Betgi yra bent keletas įsidėmėtinų taisyklių, jeigu dar neužmiršom sakinio sudėties dalių: veiksnys, tarinys, papildinys, pažymins, aplinkybės. Pvz. vientisiniam sakiny **niekad** veiksnys **nuo tarinio** neatskirtinas! Ir štai tokios klaidos pavyzdys (iš mūsų spaudos): Šitoksai tiesos iškrypimas, tik parodo korespondento nesąžiningumą (kabelio nereikia!). Antra taisyklė: paprastos, nors ir iš keleto žodžių, **aplinkybės**, taip pat ir papildinys — niekad neįskirtini iš sakinio kableliais. Pvz. Savo ilgame straipsnyje, autorius, rimtais argumentais, klausimą gerai išgvideno (visų kablelių nereikia!). Kitas pavyzdys: Po programos, visi skaniai pasivaishinome (kabelio nereikia).

Galbūt pravartu įsidėmėti, kad anglų k. kaip tik aplinkybės dažniausiai išskiriamos kableliais, ir mes tai įtakai pasiduodame, o reikia atsispirti. Mūsų kalbai anglų k. išraiška nepriimtina. Tad mažiau kablelių kaišiokim, skaitytojų akyse tiek neapsijuokinsim.

sėkmingai naudojasi. Yra kraštų, kur net katalikų bendrijos kunigai eina išvien su Maskvos apmokytais agentais, nes kuris gi doras žmogus vargui, tam baisiam slibinui, nenorėtų galvos nukirsti? Žemės išteklių pasidalinimo problema yra milžiniška - ir ji tebelaukia humaniško sprendimo.

Vargo buvo, vargas bujojo ir mūsų brangiojoje Lietuvoje. Ypač sunkūs nepritekliai slėgė mūsų krašto žmones tuoj po I-o pas. karo. Tada kaizeriniai vokiečiai net ir stambesniai lietuviui ūkininkui buvo palikę tik vieną karvę ir vos kojas bepavelkantį kuiną, dėl bulvių maišelio vargan paskandintiems tekdavo keliauti dešimtis kilometrų kur nors į pagriį (tokių vietų vengdavo vokiečių žandarai), žmonės maitinosi vikių ir sėlenų duona, nuo bado ėmė siausti vidurių šiltinė, bet ir tokiu vargu sukauptos lietuvių gėrybės buvo atimamos ir gabenamos į Vokietiją karo mašinos gerklėi užkimšti. Argi tai nebuvo vargai, kurie 'prie vartelių rymo'?

Tokiame varge Lietuva pradėjo atstatyti ir kurti savo nepriklausomą gyvenimą, toki juodo vargo metą savo veikalo pradžia skiria ir Kaz. Barėnas. Jo romanas 'Beragio ožio metai' iš tikro yra vargdienių epas - graži ir spalvinga tikrovės iškarpa, kurioje gyvena, grumiasi su varguir stumiasi į šviesą ano meto žmonės ir įvykiai. Veikalo drama baigiama II-o pas. karo pirmomis dienomis.

Žinoma, minima tikrovė čia yra svarbi. Tačiau daug svarbesnis dalykas yra kūrėjo laisvė pasirinkti medžiagą, kuri jo širdžiai artima, kurią jis mėgsta ir gerai pažįsta. Stai, dail. Ad. Galdikas mėgaujasi peizažu ir žiedų liepsnom, o dail. Pov. Puzinas kuria dailių moterų portretus ar kokią nors lūšną vėjų pagairę. Kaz. Barėnas pamėgo ir ištudijavo tą epochą, kuri jau nugrimzdė į praeitį. Epochą buvo įviariaspalvė, permaininga, pilna niekšybių ir kvailiojimų, bet - skendinti tradicijų, natūralios išminties ir prietarų ūkanų, ištisų metų žmogaus darbuose ir rūpesčiuose, neišvengiamuose susidūrimuose su kitais žmonėmis, turinti ir neabejotinų vilčių prasimušti į šviesesnį ir sotesnį gyvenimą. Argi vargdieniai niekad negyvena viltimi? 'Beragio ožio metai' ir yra pasakojimai apie tą nutolusį ir visokių įvykių kupiną laikotarpį. Pasakojimai, apipinti ryškiomis žmonių charakteristikomis ir anų dienų gyvenimo detalėmis - dailiojo žodžio meistro darbais. Toks darbas yra ir Kaz. Barėno 'Beragio ožio metai', kaip jau 'Tuboto gaidžio metai' parodė - jo pamėgta ir gerai pažįstama kūrybinė medžiaga.

Gausioj kampininkų Kaušpėdų šeimoj visi vaikai - mer-

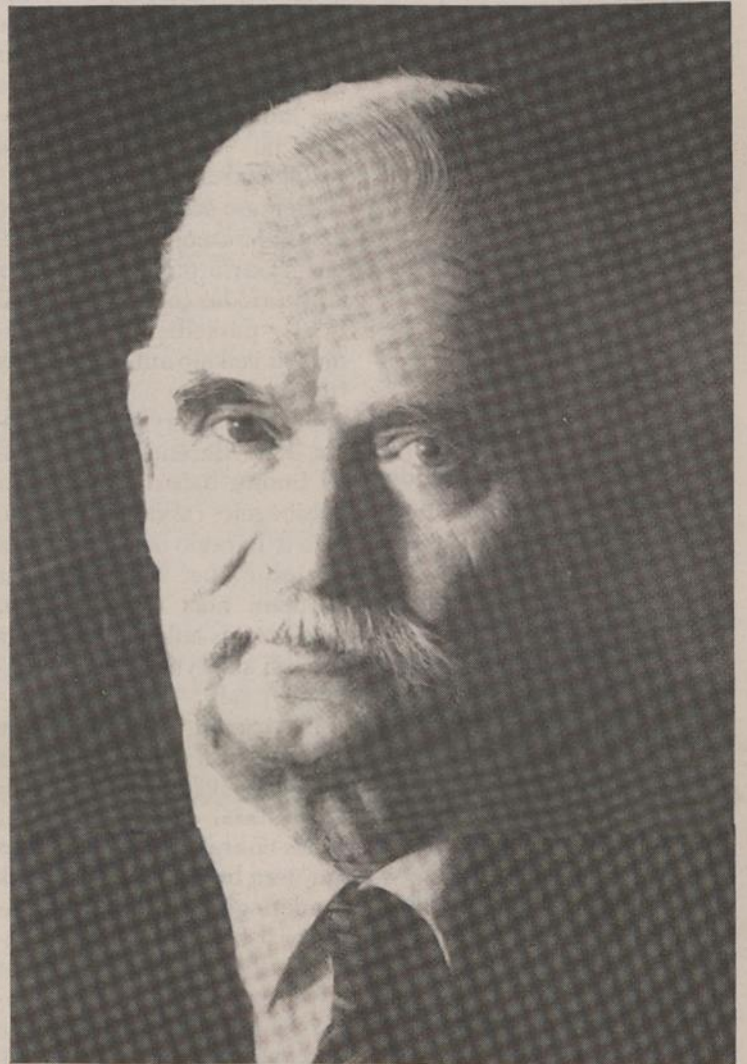
gaitės ir berniukai, atbėgę į vargą, savo gyvenimą pradeda piemenavimu, pusmergavimu, pusbernauvimu, o pagaliau mergavimu ir bernavimu žinoma, kiekvienas vaikas turi atskirą likimą, atskirus savo gyvenimo nuotykius, kurie, susidūrę su įvairiomis neteisėbėmis, kartais yra gaudūs ir dramatiški, kartais sukelia šypsnį ir užuojautą.

Stai tėvas Kaušpėdas, žemės reformos dėka, gauna dviejų hektarų sklypą. Atrodo kad jis gavo dvarą, tokia didelė gimsta žmogaus paguoda ir viltis! Bet tėvo sveikata menka, vargai baigia jį prie žemės lenkti, tad savo ir visų vaikų rūpesčius ant pečių kraunasi motina Kaušpėdienė, pajėgianti ir sunkią naštą pakelti, kur reikia ar nereikia - pasibarti, kur dera - paglostyti. Bet ypač sopulingą nedalią, rūstų sielvartą išgyvena duktė Stasiūnienė, išgyvena ramiai ir didžiadvasiškai. Tarnaudama pas turtingą ūkininką Gailių, ji buvo išimylėjusi to ūkininko sūnų, tas ją apdovanojo dukterim, o vedė kitą merginą ... Bet Kaz. Barėnas Stasiūnienę suranda darbštą ir gerą vyrą, neatsisakantį svetimo vaiko auginti ...

Kaušpėdų vyr. sūnus Ignacas, 'Beragio ožio metų' protagonistas (iš tikro - tasai beragis ožys), ramus, protingas, gabus ir doras vaikinys, taip pat savo gyvenimą pradeda piemenio ir pusbernio vargais. Bet jis buvo patekęs pas gerus žmones - pas ūkininką Gasiūną, čia jam neteko stumdymų ir niekinimų patirti. Tik šeimnininko sveikata buvo menka, tai dauguma ūkio darbų gulė ant jaunuolio Ignaco pečių.

Pas Gasiūnus jis išgyveno ir pirmąją savo gyvenimo dramą, kai teko susidurti su žmonių neteisingumu ir groboniškumu: laužyta lietuvių kalba kalbas policijos valdininkas pasigrobė jaunosios Gasiūnienės auksinius rublius, tuo skaudų sopulį įkirsdamas į vaikų sažinę, nes krata Gasiūnų namuose buvo daroma dėl tariamos Ignaco kaltės. O priežastis to nelemto atsitikimo buv paprasta: bepiemeniaudamas Ignacas rado karišką šautuvą, nuvalė jį, sutvarkė ir paslėpė. Vaikui šautuvas buvo neapsakomas turtas, rūšios kasdienybės svajonė. Ir dar - visai netyčiom jis pakliuvo į apylinkės komunistų susirinkimą, o tai buvo nusikaltimai, bausmė sunkiai beišvengiamai...

Sautuvą policija rado, dalyvavimas komunistų suirinkime įrodytas, dėl to neilnametį Ignacą areštavo, mėnesį laiko išlaikė policijos daboklėje. Čia buvo išaiškinta, kad jaunuolis nieko dėtas, tad teisme, kai buvo teisiami komunistai ir jų šalininkai, Igancas dalyvavo tik kaip liudininkas, savo tvirtais pareiškimais komunistuojantį ir isterišką siuvėją Saba-

Rašytojas Kazimieras Barėnas

konį išgelbėjęs nuo kalėjimo. Tokie nelemti įvykiai Ignacą Kaušpėdą nukreipė į didelį miestą - į Gulbinus.

Pas Gasiūnus savo 'ipėdiniu' palikęs jaunesnįjį brolių, Igancas šiaip taip isikūrė Gulbinuose. Pradžioje jo globėja ir patarėja buvo raudonoji trijulė - Felė, Mirjama ir minėtas Sabakonis. Jų dėka Ignacas gavo darbą turtingo žydo Golombeko malūne, čia pats vienas dirbo už du darbininkus, vieną kartą ant laiptų griuvo po sunkiu grūdų maišu, gan sunkiai susižeidė, tuo griuvimu prarasdamas darbą ir uždarbį (nepaisant, kad pas malūnininką slapstėsi Mirjama). Kai pasveiko - laikiną darbą gavo lentpiūvė. Po to su kitu vargdieniu ėjo per Gulbinų kiemus, pjovė ir kapojo malkas. Muo mažumės pradėjęs vargą vargti, Ignacas jokio darbo neniekino, joks darbas jam nebuvo gėda.

Kaz. Barėno romano veikėjų galerija gausi ir įvairi. Tai kaimo ir miesto žmonės, jauni, vyresni ir seniai, gyvenimo audrų blaškomi ir mėtomi. Niekšelis tėra tik policininkas Pažėra, porą kartų be pagrindo Igancą apšmeižęs. Nėra simpatingi ir teigiami personažai ir tie trys komunistai, pogrindy gamina nuodus savo krašto žmonėms nuodyti, o kai atsisėdo valdžion - prarado ir paprastą žmoniškumą. Visi kiti veikėjai yra sveiki ir normalūs žmonės, siekia asmeninės ir bendruomeninės gerovės, kartais rengia neapdairius atsiskaitymo teismus, kartais nepajėgia kvailos puikybės įveikti (Petručionis), gan dažnai prabylantys gerom ir jautriom širdim.

Tačiau savo struktūra 'Beragio ožio metai' yra atsitiktinumų veikalas. Galima drąsiai tarti, kad Kaz. Barėnas gyvenimo atsitiktinumus mėgstata, ne tik mėgsta - jis moka

jais nuostabiai gražiai pažaisti.

Gulbinuose, kai Igancas ėjo per kiemus, pjovė ir skaldė malkas, atsitiktinai sutiko mokytoją Petrą Akelį, kurio dėka gavo gimnazijos sargo vietą, pastovią ir gerėlesnę algą, už kurią turėjo kurti krosnį, šluoti klases ir koridorius, virti mokiniams kavą, žiemai kurą paruošti (nuo šios valandos Igancas pradėjo remti tebevargstančius tėvus, taupyti pinigus senajai žaizdai užgydyti - gražinti skolą Gasiūnienei už nedoro žmogaus pagrobtus auksinukus).

Atsitiktinai jis apsigyveno pas neturtingą moterį Ragaišienę, nuomojančią guolius gimnazijos mokiniams. Čia jis susipažino gimnazistus Karalevičių ir Plevoką, kurie Igacą skatino ir mokė, kol tas išėjo gimnazijos kursą, išlaikė visus egzaminus ir gavo brandos atestatą.

Atsitiktinumai ir yra Ignaco sutiktos merginos, kiekviena vis truputį kitokia. Albina buvo jo pirmoji meilės nuodėmė. Tokia paprasta, natūrali ir neiškankinta, bet Albina staiga mirė, Iganco širdy palikdama ilgų metų graužulį. Emilija Petručionytė - atsitiktinas susitikimas pakelė iš Gulbinų į kaimą, bet tėvas Petručionis koja ir krūtine užrėmė vartelius, Iganco neišleido į savo kaimą, skaudžiai užgaudamas jaunuolio širdį. Vyr. gimnazijos sargas Marčiūška bandė įsukti jam savo dukterį Uršulę, bet ta atsitiktinai jau turėjo kitą šokėją - Stapulionį, už kurio išteklėjo, laimės taip ir neradusi. Uršulė Igancą gegužinėje atsitiktinai supažindino su Monika Jaraminaite, laiškanešio ir lietuvių patrioto dukterim, kuri savo išore jam priminė Emiliją Petručionytę. Monika ir buvo jam skirta moteris - graži, protinga, rūpestinga ir nekaršta- (Nukelta į 6 psl.)

Kazimieras Barėnas...

(Atkelta iš 5 psl.)

košė. Igancas Moniką vedė, su ja susilaukė sūnaus Mindaugo. Maždaug tuo metu, kai jis baigė gimnaziją ir vedė Moniką, gimnazijos reikalų vedėjas Indriliūnas irgi beveik atsitiktinai pasitraukė iš tarnybos, savo vietoj palikdamas Ignacą Kaušpėdą. Vadinasi, kažkokių atsitiktinumų dėka pasiekta 'aukštybių', kurių Igancas vargo dienomis ir sapnuoti nedrįso. Tai šitaip Kaz. Barėnas žaidžia žmogaus gyvenimo nežinomybėm, kurios kartais ir tikrai lemtingos būna.

Laikas mus neša vis tolyn ir tolyn, laiko upė nesustabdoma, toje upėje nestinga mūsų laimčių ir nelaimių. Laikas i ateitį nešė ir Iganco Kaušpėdos šeima. Kai jau pradėjo švisti giedresnės gyveimo viltys, kai žmonės pradėjo jausti laisvo ir nepriklausomo gyvenimo palaimą (Kaz. Barėnas pirštu į tai neduria, palaimą liudija Ignaco Kaušpėdo laimėjimai), tai tada Sovietų Rusija Lietuvą aneksavo, žiauriai sugriaudama milijonus pasiryžimų ir vilčių. Ignacas Kaušpėdas ankstų rytą buvo išėjęs į darbą, o tuo tarpu buvę jo 'draugai', su Sabakonių prieky, ištrėmė į Sibirą jo žmoną Moniką, uošvį ir mažametį Mindaugą. Igancas Kaušpėdas vėl atsidūrė prieš baisią nežinią ir nedalią, vėl turėjo klimpti į neišvengiamą vargą.

K. Barėno 'Beragio ožio metai' — vargdienių epas, pasakojamas su žmogaus ir gyvenimo meile, be baimės žvelgiant į tikrovės veidą, to veido neapkraunant jokiom dirbtinėm puošmenom, jokių dirbtinių blizgėjimų. Veikalas skaitytoją tučtuojau pagauna ramiu epiniu pasakojimu, išdailinta, išgryninta lietuvių kalba, vaizdingu, grakščiu ir įtaigiu stilium. Samojingi, lakūs ir psichologiškai pagrįsti gan gausūs veikalo dialogai. Ir veikėjų charakteriai — ne išmislai, ne karikatūros, o gyvi ir natūralūs žmonės, nestokoją žmogiškų dorybių ir silpnybių, vienokių ir kitokių tikėjimų. Vienu žodžiu, Kazimiero Barėno 'Beragio ožio metuose', kaip ir kituose jo veikaluose, yra sutelkta stambi puokštė dailiosios prozos vertybių.

Bet kaip pynėsi įvykiai veikalo pabaigoj? Ignacas Kaušpėdas nubėgo pas Sabakonį, mėgino savo Sibirian tremiamą šeimą gelbėti, bet pats turėjo šokti pro langą ir nuo trėmikų vaduotis, šūvių genamas Kaz. Barėnas pasakojimą apie beragi oži baigia Ignaco mintimis:

'Kol jis lindėjo šiene, Ragaišienė kas vakarą ėjo pasižiūrėti į jo butą, ar negrižo išvežtieji. Jis tebetikėjo, kad griš, ir senutė ėjo neburbėdama. Dar ji pasitikrino ir šeštadienį, o sekmadienį mieste kažkur suterškėjo sudunksėjo, lėktuvai sužė. Jis neramus čežėjo. Ar išvežamieji sukilo? Ne, jų per maža, jie ir lėktuvų neturi. Gal kariuomenė užstoja išvežtuosius ir bombarduoja kaltininkus? Kai pagalvojo, kad turbūt tuos išvežamuosius sugabeno į vieną vietą ir dabar bombomis sunaikino, tai susiėmė už galvos. Žmogžudžiai, žmogžudžiai, žmogžudžiai, paskutiniai žmogžudžiai!'

Tuo metu, skubėdama iš miesto, Ragaišienė iš tolo rėkė: 'Vokiečiai, vokiečiai!'

'Ir vėl vokiečiai!' — tokia mintis pirmiausia nusmelkė Ignacą. Ir toji Iganco mintis tartum klausia: argi Lietuva yra laukas, per kurį visi pralaidžiai kada benorėdami vaikščioja?..

'Beragio ožio metams' pasirodžius viešumoj, 'Lietuvių dienos' vasario mėn. ir 'Draugo' kult. priedas (nr. 65/13, 1983 IV.2) paskelbė pasikalbėjimus su veikalo autorium. 'Lietuvių dienose', paklaustas apie naujus kūrybinius užmojus, Kaz. Barėnas prabilo gana liūdnu balsu: 'Buvau dar beįsibėgėjęs rašyti (Tūboto gaidžio ir Beragio ožio metų', St. S.) tęsinį, bet suabejojau, ar čia kam nors bebus įdomu, ypač tokiais laikais, kai baigia sunykti skaitytojai, tai ir padėjau į šalį'.

Na, o jeigu, mielas Kazimierai, rašytum ne šių, o ateinančių dienų skaitytojam?.. Pats gerai matai, kad Iganco Kaušpėdos charakteris ir jo likimas dar nėra baigti, tie bruozai tik pradėti gaiviom spalvom tapyti. Ir kokia lemtis ištiko visą Kaušpėdų šeimą? Pagaliau kas atsitiko tiem, kurie lietuvių samonę ir net artimo meilę taip akiai prarado? Ir per kokį vargą raistą toliau brenda 'Beragio ožio metų' žmonės? Skaitytojo smalsumas pažadintas, klausimas vejasi klausimą... tiesa, 'Tūboto gaidžio metai' ir 'Beragio ožio metai' yra stambūs, savaimingi ir vertingi vienetai mūsų dailiosios prozos lentynoj, bet ar nebūtų prasminga, jei trilogija būtų baigta, jei trilogijos bokštas viršūnė suspindėtų ir atieties tolumose?.. To ryžto baigti darbą, tų jėgų mūsų grožinės prozos meistrai Kaz. Barėnui šia proga ir tenorima palinkėti.

Dailiu ir originaliu viršeliu 'Beragio ožio metų' papuošė dail. Danguolė Stončiūtė-Kuolienė, veiklą išleido Ateities leidykla.

romanas

Kazimieras Barėnas: BERAGIO OŽIO METAI, romanas, 557 psl., išleido Ateitis 1982 m., viršelį darė dail. Danguolė Stončiūtė-Kuolienė, spaudė Draugo spaustuvė, Chicago, Il., kaina — 12 dol.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED PHYSICAL THERAPIST
Immediate opening available in home health care physical therapy service with an established and expanding agency located in South Central Ozark Region of Missouri. New Graduates being considered.
Excellent salary & fringe benefits. Apply call or write to: Beth Walker
RIVERWAYS HOME HEALTH AGENCY
114 E Main St.
West Plains, Mo. 65775
417-256-3133
An equal Opportunity Employer (21-25)

LIETUVIŲ FONDO FEDERALINIS KREDITO KOOPERATYVAS

KASOS VALANDOS:

Marquette Parke:

2422 W. Marquette Rd.
Chicago, Ill. 60629
Telef. 737-2110

Treč. 12:00—6:00
Šešt. 10:00—12:00

CICERO:

1445 So. 50th Avenue
Cicero, Ill. 60650
Telef. 656-2201

Ketv. 3:00—6:00
Šešt. 10:00—12:00

Burr Ridge (prie Lemonto):

475 Frontage Road
Burr Ridge, Ill. 60521
Telef. 887-0757

Ketv. 1:00—6:00

MOKA:

Aukščiausias palūkanas taupomųjų sąskaitų — 8%, Bankai ir Savings & Loans moka 5¼ iki 5½%.

SKOLINA:

Tik savo nariams, žymiai geresniomis sąlygomis negu bankai ir kitos finansinės institucijos.

**KIEKVIENA SĄSKAITA
APDRAUSTA IKI \$100,000.

Vaizdeliai iš tarybinės tikrovės

Nūdienės prekybos formos

Partijos XXVI suvažiavimas ir XI penkmečio pradžia "paspartino" mūsų žingsnius į priekį. Tai ypač žymu mūsų respublikoje.

Atvažiuojantieji iš mūsų kraštą poilsiauti iš "vyresniojo brolio" šalies skųsdavosi ir skundžiasi: "U nas absoliutno ničeho net". Todėl jie, užuot poilsiaavę ar gydydami senatorijoje, į kurią turi kelialapį, dienų dienas stovi universalinėse — bene ką nors kyštelės... Negana to, — apvažiuoja ir aplandžioja arti muosius miestelius, pasiekia ir tolimesnius miestus. Ką nutverę, skuodžia į paštą ir siunčia "į didžiąją laimės šalį". Paštuose visuomet grūstis, stovi po pusę dienos, kol siuntinį tarnautojas spėja priimti. "Vyresnieji broliai", amžiais apsipratę su maišais ir eilių eilėmis, kantriai stovi.

Pradėdamas XI penkmetį, Sąjunginės lengvosios pramonės ir tekstilės ministras per Maskvos televiziją paaiškino, kodėl "trūksta medvilnių audinių".

— Mūsų šalies pietuose, — sakė jis, — medvilnės derliai dideli ir kasmet didėja. Medvilnės apdorojimo ir audimo fabrikai užversiti, plūša dieną naktį. Tačiau medvilninių audinių trukumas jaučiamas. O jaučiamas dėl to, kad: 1. Tos medžiagos pigios ir visi jas gauda. 2. Daug medvilninių audinių sunaudojama gamybai klijuočių, kurias visuomenė labai perka. 3. Medvilninių audinys dedamas pagrindui linoleumui, kuriuo dažnas šiandien išsikloja grindis.

Ministras paaiškino ir visiems aišku, kodėl nėra ir nebus. O medvilnės kalnus regime rodome televizijos. Televizijoje matome ir milijonus metrų audinių. Užtat kitur jų niekur nebeatom.

Jau antri metai, kai žmonės nebegauna audinių patalynėi, nei apatinių marš-

kinių ar kelnų. Kas be to neišsiverčia turi ieškoti pas spekuliantus. Valdžia "aprupina" tik personalinius pensininkus, jaunavedžius ir naujagimius. Bet koks ten aprūpinimas! Jaunavedžiai gauna porą paklodžių, porą užvalkalų pagalviui ir du rankšluosčius. Kada kitą kartą gaus — nežinia. Naujagimiui duoda taloną dviem vystyklams. Švariausiai miegoti gali poilsiautojai. Apie sanatorijas nekalbam — ten valdžios įstaiga. Kalbam apie privačių namų savininkus, kurie laiko "valdiškuosius poilsiautojus", tokius, kurie ne privačiai kurorte apsigyvena, o kurorto poliklinikos nuomojamuose privatininkų namuose. Patalą kloti jiems turi tas, kas nuomoja kambarį. Šiemet per tas pačias poliklinikas tokie privatininkai gavo po dvi pamainas patalynės kiekvienam valdiškai laikomajam poilsiautojui. Pini-gus turėjo sumokėti iš anksto Kurortų valdybai Vilniuje. Taip buvo aprūpinti Birštono, Druskininkų, Palangos ir kitų poilsiaviečių valdiškus poilsiautojus laikantys privatininkai.

Šiaip pilietis sau nupirkti paklodę gali vien pagal darbovietę duotą taloną. O taloną gauna tik kas dešimtas, dvidešimtas ar dar retesnis kolektyvo dirbantysis. Kas nebedirba, pensininkas, invalidas, kai-

metis gali pabūti be paklodės ir apatinių marškinių.

Talonai ne vardiniai. Juos galima pelningai parduoti. Taigi ir čia spekuliacija. Vilniuje su talonais universalinė aprūpina pirmadieniais. Tuomet čia prieš atidarymą prasideda "prekyba" talonų. Šioje prekyboje daugiau paklausos, negu pasiūlos. Todėl talonai brangūs; o žmonių kaip kermosiu.

Štai anekdotiškas nuotykis. Vienos mažesnės įstaigos dirbantiesiems buvęs skirtas tik vienas talonas. Nežinodamas kam jį skirti, įstaigos viršininkas pasiūgęs "saliamoniškai": nupirkęs tuos talonui priklausiusius skudurų, sukarpięs juos ir visiems po skiautele išdalinęs... Nebuvę nei kam pykti, nei kam pavydėti. Užtat "organai" žmonių tampe už "antisovietinę veiklą"...

Tokią prekybą talonais "Vakarinės naujienos" pavadinu "pažangia prekybos forma". Tikrai "pažangi": "aprupina", o liekame pliki.

V. Kupėnas

(Aušra, Nr. 34)

OPPORTUNITY FOR PHYSICAL THERAPIST-CHIEF

Montgomery County Hospital a fully accredited JCAH Hospital has an opening for a Physical Therapy Chief. Utilize all your skill in our 80 bed acute care facility. We offer competitive salary, excellent fringe benefits and opportunity for leadership experience. For more information contact:

STAN SUKUP

MONTGOMERY CO.

MEMORIAL HOSPITAL

1201 HIGHLAND AVE.

RED OAK, IA. 51566

712-623-2511

An Equal Opportunity Employer (18-24)

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Vladas Vijeikis

Dėl močiutės Lietuvos

Prisimenant Antaną Olį, pirmąjį
ALT S-gos pirmininką, mirusį
prieš 25 metus

Labai senai, labai senai, kai Antanas Olis buvo Chicago Sanitary Districto prezidentu, Chicago American (Chicago dienraštis) klausinėjo žymių chicagiečių kokia jų yra mėgiamiausia daina. Užklausė ir Olį. Jis atsakė, kad jo mėgiamiausia daina yra 'Plaukė Nemunėlis'. Kadangi klausėjai nežinojo nei tokios dainos, nei Nemunėlio, tad Olis turėjo paaiškinti, kad Nemunėlis yra Lietuvoj ir kad daina yra sukomponuota lietuvių kompozitoriaus A. Vanagaičio. Ir štai, žmogus išplaukęs į didelius vandenius tvirtai stovėjęs savo tautybės kamiene ir niekad nedvejojo pasakyti: aš esu lietuvis! Toks buvo Olis.

Po daugelio metų, taip sakant - laiko perspektyvoje žiūrinti - man atrodo, kad Olis buvo trilypė asmenybė ir jo meilė dalinosi į tris dalis. Pirmoji meilė - Lietuva, antroji - muzika, trečioji - politika. Trečioji jam suteikė lėšas, kuriomis finansavo pirmąsias dvi. Kadangi Olis mėgo humora - tai žinau, kad jis labai juoktųsi jei pasakyčiau, kad jam tos dvi mylimosios kainavo daugiau negu žmona (politika). Prisimenant apie humora turiu pasakyti, kad pats Olis buvo labai rimtas vyras ir nesu girdėjęs iš jo kokio anekdoto, bet jis tam turėjo labai gerą jausmą.

Prisipažinsiu, kad prieš atvykdamas į Ameriką nieko negirdėjau apie Olį. O kas iš mūsų 'dypukų' ką daug žinojo apie Amerikos lietuvių? Susipažinau su juo vos iškėles koją į Ameriką, arba - teisingiau sakant - tiesiai į Brooklyną. Nevainikuotas Brooklynio lietuvių karalius Juozas Tysliava pakvietė mane pakalbėti 'Vienybės' rengiamame baliuje. Kadangi buvau tik ką išlipęs iš laivo ir buvau šiočia tokia

sensacija lietuviškoje kolonijoje. Aš jam pasiūliau, kad nekalbėsiu, bet padarysiu įvadus koncerte. Taip ir sutarėme. Įvadus bandžiau daryti linksmus. Baliaus metu A. Olis man sako: 'Važiuojam į Chicago, mums Margutyje reikia tokio kaip tu. Padėsi Vanagaičiui.' Kvietimas buvo tikrai įdomus, bet - New Yorkas toks masinantis miestas! Tokia didybė! Tad suabejojau. Po poros mėnesių Olis vėl buvo New Yorke ir pareiškė

Adv. Antanas Olis
(1898.8.25-1958.6.3)

'Vanagaitis mirė. Dabar mums tikrai reikia ko nors.' Tokiu būdu atsiradau Chicagoje. Nežiūrint, kad Olis turėjo daugybę darbo, bet visados jaučiau jo globojančią ranką. Prasidėjo darbai Margutyje, kurį Vanagaitis vadino 'imperija'. Ir tikrai ten buvo tikra lietuviška imperija. Ten gimdavo daugybė lietuviškųjų projektų, kuriems įgyvendinti reikėjo daug žmonių ir daug pastangų. Bet kuo di-

Antanas Olis su Lietuvos pasiuntiniu Washingtone Povilu Žadeikiu.

desnis uždavinys, tuo Oliui buvo smagiau. Ir jeigu Olis pašaukdavo - visi susirinkdavo.

Jis tiek daug laiko praleidavo lietuviškoje veikloje, kad kartais pagalvodavau, o kada gi jis dirba savo tiesioginį Sanitary District darbą. O vis dėlto padarė. Ir padarė daugiau negu kiti buvę prezidentai, ir net po jo. Pastatė Sanitary District pastatą. Pastatė Chicago vandens filtravimo sistemą, kurią vadino aštuntuoju pasaulio stebuklu. Ir jeigu mes, chicagiečiai, geriaime švarų vandenį, tai turime dėkoti mūsų tautiečiui, kurio pastangomis tai buvo padaryta.

Jis mėgo 'dypukus'. Gal todėl, kad jie jam atnešė 'močiutės Lietuvos' atšvaistį. O jis sakydavo visiems - draugams ir kitiems - ko gi mes pykstame? Juk visi dirbame dėl močiutės Lietuvos - ir tai skambėdavo tikrai įtikinančiai ir jausmingai. Jis surengė lietuvių meno parodą New Yorke, paskui Chicagoje. Nenoriu pradėti ilgų prisiminimų kiek tai kainavo ne tik doleriais, bet ir nervais. Kadangi buvau labai arti viso to, tai ir šiandien stebiuosi jo nepaprasta kantrybe. Bet viskas buvo daroma dėl močiutės Lietuvos. Tai Olis.

Vienos politinės kampanijos metu Chicago Bar Assn. taip pristatė Olį: 'He is a man of integrity, is quiet in manner, courteous and conscientious. He is qualified for the office'.

Chicago Bar Assn. neklydo. A. Olis tikrai buvo labai ramų manierų. Niekad nemačiau Olio supykusio, nors ir reikėjo. Ir kadangi jo planai paprastai būdavo labai grandioziški, tai koks menkas kaprizas jo nesulaikydavo. Viskas dėl močiutės Lietuvos! Visus traktuodavo vienodai. Ar tai bus prezidentas - jis vadovavo prezidento Eisenhowerio sutikimui Illinois valstybėje - ar tai gubernatorius, ar tai Chicago meras. Jis mane pristatė Chicago merui Connely, kaip išymų lietuvių veikėją. Taip pat ir pasikalbėjimuose su lietuviais susirinkimuose! Jo kartos lietuviai jį tiesiog garbino, nes jis turėjo laiką su jais

pakalbėti ir, svarbiausia, išklausyti.

Jis buvo mano 'bosas' ir iš jo išmokau, kaip reikia būti bosu. Tikru bosu! Jis niekad nesakydavo: 'tu padaryk'. Bet visados - 'kaip mes galėtumėm padaryti? Kaip tu manai?'. Vėliau aš pats naudojau tą metodą su didžiausiu pasisekimu.

Amerikos lietuvių veikloje ilgus metus vyravo triumviratas: Antanas Vanagaitis, Antanas Olis ir Juozas Bačiūnas. Sie vyrai su savo skirtingomis asmenybėmis papildė vienas kitą, dirbdami dėl močiutės Lietuvos.

Anksčiau prisiminiau, kad Olis mėgo humora. Tai jį paskatino vienos programos metu Morrison viešbutyje pakalbinti mane padainuoti su radijo orkestru. O kalbino mane todėl, kad aš neturiu nei klausos, nei balso. Kadangi to paties baliaus metu dainavo I. Nauragis ir A. Kaskas, tai ir aš sutikau!.. Prasidėjo repetitijos. Olis sėdėjo prie pianino, o aš dainavau. Iki šiandien įtariu, kad jam tos repetitijos buvo didelis pasismaginimas, nes kartais man atrodė, kad

jis nukris po pianinu besijuokdamas. O man atrodė ne taip jau blogai. 'Skubink, skubink pas mane, laukiu aš tavęs...' Ir taip mes repetavom. Pagaliau - koncertas. Orkestras (24) pradeda groti, o aš nesugebėjau įstoti laiku. Tad sušukau: 'Stop the music!' Orkestras labai suglumes sustojo. Dabar, sakau, pradėkite iš naujo. Ir tada viskas ėjo daug geriau. Publika nežinojo kas čia vyksta ir kvatojo. Bet daugiausia juokėsi Olis. Jis mėgo tokius dalykus. Tame pačiame baliuje buvo ir kitokių pokštų, kuriems išsakyti reikėtų daugiau vietos.

Kaip sakiau, Olis mėgo grandiozinius dalykus. Ne parapijos salėje, nors niekad neignoravo - kad ir mažiausių - lietuviškų pobūvių. Jam vis tai buvo močiutė Lietuva.

Antanas Olis nepaliko turto, nei raštų, nei kitokių paminklų, kurie bylotų apie jo gražią asmenybę. Tik atsiminimą apie taurų lietuvį, kuris - nematęs tėvų žemės - mylėjo ją taip nuoširdžiai. Ir klausdavo: 'Ar tu taip pat ją myli?'

Antanas Olis ir Vladas Vijeikis

Antanas Olis su sol. Anna Kaskas.

Kazys Veselka juokdario Pikis vaidmenyje, B. Pūkelevičiūtės filme "Aukso žąsis".

Neužmirštuolių žiedelis Kaziui Veselkai

Rašau šias kelias mintis apie Kazi Veselką, nes kadaise mudu drauge studijavome Frankfurto universitete. Kokie gražūs tai buvo laikai! Karas praūžęs, mes išlikome gyvi ir sveiki. O svarbiausia - buvome jauni! Ypač atmintinos man liko pavasario dienos, kai mes važiuodavom iš Hanau stovyklos į Frankfurtą, į didelį miestą: pro žydinčius sodus, pro sužaliavusius laukus, kol tolumoje pasirodydavo - nors apgriauti, bet vis tiek dar išpūdingi! - senoviskų bokštų siluetai.

Tarp universiteto dėstytojų turėjome nuostabų profesorį, kuris skaitė kursą apie Miguel de Unamuno ir Cervantes. Jį vadindavom 'Lomaču' (tikroji jo pavardė buvo prof. Erhard Lommatzsch). Į 'Lomačo' paskaitas studentai netilpdavo, jau nuo ryto net auditorijos langai ir laiptai būdavo apgulti entuziastingų klausytojų. 'Lomačas' buvo tiesiog magnetinė asmenybė ir dažnai studentai, išreikšdami savo susižavėjimą jo mintimis, smarkiai kaukšindavo pieštukais, vietoj griausmingų plojimų. Vieną sykį profesoriui, užsklęsdamas paskaitą, maždaug šitaip išsireiškė: 'Ir kai Don Kichotas įjojo ant savo skurdaus Rosinanto į dangų, prie vartų plevėsavo puikios šilkinės vėliavos ir gaudė trimitai, nes taip dera pasitikti tikrą, taurų riterį'. Jaunatviška auditorija užė, kaukšino pieštukais, džiūgavo.

Tą prisiminiau todėl, kad vėliau, kaip apie Kazi Veselką pagalvodavau, ne sykį jo užmojus pavadindavau donkichiškais: teatras išeivijoje?.. vaidinimų plokštelės išeivijoje?.. filmas išeivijoje?.. Nepagydomas vizionierius! Vėčiau, bičiuli, sek realiai galvojančius tautiečius ir užsitikrink malonius poilsavimo metus. Sis išėjimas, man rodės, buvo reikalingas, nes Kazys intensyviai ruošėsi naujam žygiui: jis buvo paketinės įrašyti Vlado Slaito ir Vytauto Mačernio poezijos plokštelę. Deja, šio savo plano jis nespėjo užbaigti.

Kai ankstų rytą, penktadienį prieš Verbas, vairuodamas į darbą užgirdau per 'Margučio' radiją, kad širdies smūgio ištiktas mirė Kazys Veselka, man stačiai užėmė žadą - sustojau prieš žalias šviesas, už

A. A. Kazys Veselka
(1923. I. 3 - 1983. 3. 25)

manęs nekantriai tūtuojant kitiems automobiliams. Negalėjau tikėti užgirsta žinia. Tarsi būtų mirusi ir mano paties šviesioji, jaunatviškoji dalis...

O juk buvau, mirties išvakarėse, Kazi sutikęs ant Rockwell gatvės kampo ir mudu dar pasistebėjom, koks raudonas ir milžiniškas saulės kamuolys leidžiasi į Marquette parko medžius. Abu nutarėm kad grįždami iš darbo greitai tokių didelių saulėlydžių nematysim, nes dienos vis šviesėja. Tada Kazys atsisveikindamas, kaip paprastasi, pridėjo du pirštus prie beretės: 'Iki!'

Iki?.. Iki kur? Iki kada? Iki ko?

Mirtis jo jau tykojo tik už kelių žingsnių.

Kazys Veselka gimė Paprie-nišky. Baigė Ukmergės gimnaziją (1938 m. pavadintą Antano Smetonos vardu), kurios idealistinėmis nuotakomis ir puikiais mokytojais visados didžiudavosi. Išeivijoje Kazys reiškėsi pagrečiui dailėje ir teatre. Jis sukūrė eilę spalvingų personažų scenoje; nupiešė nemažai viršelių knygoms, plokštelėms, eskizų sceniniams kostiumams. Dekoravo šešis išeivijos teatro pastatymus, literatūros vakaruose recitavo mūsų poeziją ir beletristiką, dažnai su įdomiais savo komentarais. Kazys Veselka paruošė skriptą D. Donelaičio 'Metų' spektakliui (Chicago) drauge su B. Pūkelevičiute pritaikė scenai K. Borutos 'Baltaragio malūną'.

Ypač pabrėžtina būtų jo dovana mažiesiems skaitytojams: iliustruodamas knygeles vaikams jis sukūrė beveik nesuskaitomą daugybę patrauklių paveikslėlių.

Esu tikrai dėkingas savo žmonai, kuri mane įkalbėjo įgyti Montrealio Lietuvių dramos teatro įrašytas plokštelės, nors tais laikais gyvenom tolimam užkampyje už Rockfordo ir net neturėjom aparato, kuriuo būtų galėję tas plokšteles pagroti.

Bet dabar, kai klausausi 'Baltaragio malūno, ant kurio viršelio skrieja Kazio Veselkos nupiešti obuolmušiai žirgai - kai ateina valandos, kurių metu, anot autoriaus, 'pats nežinau ko pasiilgsti' - tose plokštelėse kaip vėjas lekia į užkeiktą malūną mano draugas Kazys, neužmirštamai suvaidinęs velnią Pinčuką. Tai vėl - sukasi B. Sruogos 'Milžino paunksmė', sukasi ir kartoja Kazio Veselkos recituojamą (turbūt patį gražiausią monologą mūsų draminėje raštijoje) - Jogailos diktuojamą laišką:

Visi vienuoliai mes. Tik tai vienuoliai.
Gyvenimą praeinam be pastogės.

.....
Kas yr gyvenimas? Trumpa viešnagė.

Visi mes esame svečiai pasauli.
Liškiavietais

NEEDED AT ONCE REGISTERED PHYSICAL THERAPIST

Participants in the expansion of our home health agency. We need full time and part time PHYSICAL THERAPISTS to take care of patients in their homes.

Competitive salary, benefits, travel reimbursement & excellent working conditions.

Call 512-647-3041

OR

Apply: Welden Square

HOME HEALTH
AGENCY

5034 NEW FOREST DRIVE
SAN ANTONIO, TEXAS

(16-22)

LITUANISTIKOS SEMINARAS

Dešimtas Lituanistikos seminaras įvyks š. m. rugpjūčio 7-21 Ohio valstijoje. Jis skiriamas vidurinį mokslo baigusiam, universitetinio lygio kursus lankyti pasirengusiam jaunimui, kuris laisvai kalba, rašo ir skaito lietuviškai.

Per pastaruosius devynerius metus pateikta 40 skirtingų kursų, įskaitant lietuvių kalbos gramatikos pagrindus, kalbos kultūrą, kirčiavimą, fonologiją, rašybą, vertimų mokslą, lietuvių prozą, poeziją, literatūros semiotiką, kritiką lietuvių mitologiją, proistorę, senosios Lietuvos valstybės istoriją, tautinį ir socialinę raidą, fizinę aplinką, lietuvių kultūros istoriją ir daug kitų.

Seminaruose yra dėstę 24 lektoriai, jų tarpe lingvistai, literatai, rašytojai, archeologai, istorikai, sociologai, ekologijos, ekonomikos bei politinių mokslų specialistai. Daugumas dėsto JAV ir Kanados aukštosiose mokyklose. Seminarams jie skiria laisvalaikį ir negauna finansinio atlyginimo.

Dešimtojo seminaro programa skirstoma į tris pagrindines sritis: lietuvių kalbą, literatūrą ir istoriją. Dalyviai rinksis iš 11 kursų ir privalės lankyti mažiausiai keturis, bent po vieną iš viršminėtų sričių.

Seminaro metu veiks biblioteka bei knygynas, kur bus galima įsigyti kursams vadovėlius ir kitus leidinius. Vakaraus numatytos įvairios programos, bet daugiausia laiko bus skiriama individualioms studijoms.

Seminaras įvyks "Loyola of the Lakes" amerikiečių jėzuitų rekolekcijų namuose, netoli Akrono miesto. Vieta nuošali, bet lengvai pasiekama sausumos ir oro keliais. Namai aprūpinti visais bendrabučio patogumais.

Seminaro mokestis vienam asmeniui yra 285 JAV dol. Tai įskaito maistą, patalynę, kai kurias mokymosi priemones ir registracijos mokestį. Dėl finansinių sunkumų negalį užsimokėti mokesčio asmeniškai kreipiasi į stipendijų fon-

dus. Pilnas mokestis turi būti sumokėtas pirmąją Seminaro dieną, nepaisant susitarimo su fondais.

Dalyviai renkasi sekmdienį, rugpjūčio 7 po pietų ir skirstosi rugpjūčio 21 prieš pietus.

Registruojantis Seminarui, paruošiamas 150-200 žodžių rašinys, kuriuo motyvuotai atsakoma į klausimą: kokia yra opiausia nūdienio lietuvių tautos problema? Rašinys parengiamas savarankiškai, be pašalinės pagalbos; jis padės lietuvių kalbos lektoriams nustatyti kursantų kalbos mokėjimo lygį. Neparuošusieji rašinio, nebus registruojami.

Seminarui registruojamasi tik dviem savaitėmis, pasiunčiant užpildytą anketą, rašinį ir 30 JAV dol. registracijos mokestį Seminaro komisijai. Dalyvių skaičius ribojamas 35. Pirmenybė suteikiama tiems, kurių anketos pirma pasiekia Seminaro komisiją. Susidarius didesniui interesantų skaičiui, likusieji įrašomi į laukiančiųjų sąrašą, jeigu to pageidauja anketoje. Dalyviams pasiunčiamas priėmimo patvirtinimas ir "Seminaro vadovas", kuriame plačiau pranešama apie eigą tvarką ir t.t.

Seminaro ruošos darbus atlieka komisija, kuriai vadovauja Mindaugas Pleškys. Kiti nariai: Rasa Kaminskaitė, Rūta Nainytė-Sušinskienė, Emilija ir Romas Sakadolskiai.

PLJS Ryšių centras
Seminaro komisija
5620 So. Claremont Ave.
Chicago, Ill. 60636, USA

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

OPPORTUNITY FOR
REGISTERED NURSES
NEEDED FOR MED/SURGICAL

ICU & CCU

3 to 11 & 11 to 7 SHIFT

Salary commensurate with experience and ability. Excellent benefit program. For 218 bed hospital located in a beautiful university community in the Twin Lake area of Western Kentucky.

Apply call or write to:
PERSONNEL DIRECTOR
MURRAY-CALLOWAY
COUNTY HOSPITAL
303 POPLAR STREET
MURRAY, KY. 42071
PHONE 502-753-5131

(22-28)

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

REIKALINGA SKUBI FINANSINĖ PARAMA

Šv. Kazimiero garbei suakutuviniai medaliai — 200 sidabrinių ir 5,000 bronzinių, kuriems projektą paruošė skulpt. Petras Vaškys, bus nukaldinti Franklin Mint kalykloje Philadelphia birželio viduryje. Įskaitant honorarą skulpto-

riui ir atlyginimą kalyklai, susidaro 24,306 dol. išlaidų. Franklin Mint įmonei avanso duota 6,500 dol.

Simo Sužiedelio suglaustas šv. Kazimiero biografijos tekstas jau surinktas. Tikimasi greitai laiku gauti dail. Nijolės Palubinskienės

ilustracijas ir studija, apimanti apie 60 puslapių, netrukus pasirodys knygų rinkoje. Leidinio spausdinimo darbus prižiūrės Paulius Jurkus.

Anglų kalbon minėtą šv. Kazimiero gyvenimo apybraižą verčia kun. Kazimieras Pugevičius, vokiečių — kun. K. Senkus Stutgarte, italų — prel. V. Mincevičius

Romoje, portugalų — kun. Pr. Gavėnas Brazilijoje. Ieškomas vertėjas į prancūzų kalbą. Tariamasi su Vytautu Dambrava dėl jo 1979 m. parašytos brošiūros ispanų kalba apie šv. Kazimierą padauginimo.

Kun. Viktoras Dabušis, komiteto išdininkas, sako, kad iki šiol daugiausia aukų gauta iš lietuvių kunigų —

viso veik 17,000 dol. Tai labai gražus mūsų dvasiškosios pavyzdys, kurį galimas dalykas, paseks nemažai pasauliečių.

Laiškais buvo apeliuota į lietuviškų parapijų klebonus, prašant, kad jie praėjusio kovo pradžioje — šv. Kazimiero šventės artimiausį sekmadienį — padarytų rinkliavas bažnyčiose. Iki šiol atsiliėpė tik septyni klebonai bei misijų kapelionai ir atsiuntė 2,255 dol. Daugiausia aukų (1,100 dol.) surinko kun. V. Pikturna iš savo mažos misijos Floridoje.

Šv. Kazimieras yra vieningas lietuvių šventasis, mūsų tautos, ypač jaunimo, globėjas, todėl jo metų sukakčiai imponuojančią sukaktį, turinčią didelės reikšmės religiniu, tautiniu bei politiniu atžvilgiu, deramai prasmingiau paminėti. Darant rinkliavas bažnyčiose, viliamasi, kad kiekvienas plačiai atvers piniginę ir dosnią auką prisidės prie komiteto užsibręžtų, ilgai išliekančių, darbų realizavimo. Žinoma, kad ne visos parapijos rinkliavą praves ir kad ne visi bus bažnyčiose lietuviškoje, todėl prašoma kiekvieną, norintį paremti komiteto darbus, čekius rašyti Lithuanian R. C. Priests' League of America ir siųsti adresu: 500 Anniversary of St. Casimir, 351 Highland Blv., Brooklyn, N. Y. 11207. (bv)

COMPUTER MAINTENANCE ENGINEERS

Local solution company field engineer needed, for the chip level repair of electronic data processing computer for the Phila area.

This is an opportunity to join a small, dynamic, fast growing computer maintenance company.

Data General experience helpful, enthusiasm, motivation and the ability to work independently are required.

We provide competitive salary, health and life insurance coverage and an environment where individuals can make the most of their potential. Please call, or send resume in confidence to: CLYDE RANDALL.

LOGICAL SOLUTIONS CO.

118 MAINE MALL RD., SOUTH PORTLAND, ME. 04106, 207-773-5276

ALUMINUM DIE CAST SUPERVISOR

Major manufacturing company seeks experienced aluminum die casting supervisor with proven supervisory skills and at least 10 yrs. experience in aluminum die casting. Experience on 800-1000 ton machines a plus. Excellent salary commensurate with your experience and ability. Fine comprehensive benefit program. Strongsville area. For appt. call Steve Pavelschak at 216-225-9127.

CHILDCARE OPENINGS

Must have a degree and 2 years experience with male delinquent youths and be at least 23 years old. Sleep in days work.

Beginning salary \$11,000.00-15,000.00. Send resume & college transcript to SISTER RITA

BOYSVILLE OF MICHIGAN

8744 Clinton Macon Rd., Clinton, Mich. 49236

Equal Opportunity Employer (21-28)

GROUP THERAPIST/TREATMENT DIRECTOR

Needed by a residential treatment center for male delinquents. Must have a masters degree in Social Work or psychology with major in group work & 2 years of residential experience. Salary negotiable. Send Resume with graduate school transcript to SISTER RITA.

BOYSVILLE OF MICHIGAN

8744 Clinton Macon Rd., Clinton, Mich. 49236

An Equal Opportunity Employer (21-28)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

to work & live in a small congenial community & 122 bed acute care nursing facility. NEEDED: 2 RN's with ICU/ER experience, 1 RN with skilled nursing experience & 1 RN with med/surg. experience. Apply to: SOUTHEAST ARIZONA MEDICAL CENTER,

Rural Route 1, Box 30, Douglas, Arizona 85607 602-364-7931. EOE. (13-22)

ŠV. KAZIMIERO 500 METŲ MIRTIES SUKAKTĮ MINIME ROMOJE 1984 M. KOVO MĖN. 4 DIENĄ

Šv. Kazimiero 500 Metų Jubiliejaus Centrinis Komitetas rengia lietuvių kelionę į Romą. Į šią kelionę kviečiami jungtis lietuviai iš visos JAV ir Kanados. Išvykstama iš New Yorko 1984 vasario 26, grįžtama kovo 5 arba kovo 12.

Kelionės kaina iš New Yorko:

vienai savaitei \$965 (asmeniui, kambaryj gyvenant dviese)
dviem savaitėm \$1,455

Keliaujantiems iš kitų miestų pridėtinis mokestis:

\$300 Los Angeles
\$200 Chikaga, Florida
\$150 Cleveland, Detroit, Toronto, Montreal

(Dėl pridėtinio mokesčio iš kitų miestų prašome teirautis agentūroje VYTIS). Kainos nustatytos pagal galiojančius tarifus 1983.V.1.

Į kainą įsiskaito:

- Kelionė lėktuvu New York — Roma — New York Pan Am linija
- Transportacija iš aerodromo į viešbutį ir atgal Romoje
- Pirmos klasės viešbutis 7 naktis Romoje
- Lengvi pusryčiai ir pietūs kiekvieną dieną
- Visi valstybiniai ir patarnavimo mokesčiai
- Bagazo pervežimas
- Audienciją pas šv. Tėvą
- Apžiūrėjimas įdomesnių vietų (įėjimo mokesčiai įskaityti į kainą)
- Kelionės suplanavimas, paruošimas, pravedimas.
- Angliškai ir lietuviškai kalbą grupės vadovai.

Kelionę galima pratęsti iki dviejų savaitių. Antrąją savaitę bus aplankyta: Florencija, Venecija Assisi, Milanas. Visuose miestuose aplankomos įdomesnės vietos (Venecijoje plaukiama gondolomis). Į kainą įsiskaito viskas, kaip ir pirmoje savaitėje. Keliaavimas miestuose ir tarp miestų patogiais, liuksusiniais autobusais. Bus pakankamai laisvo laiko norintiems apsipirkti.

Techniskus kelionės reikalus tvarko kelionių agentūra Vytis. Rezervacijos priimamos tol, kol lėktuvuose bus vietų. Rezervuoti du Boeing 747 lėktuvai. Siųsti: savo vardą, pavardę, adresą ir telefoną ir po \$100 už asmenį:

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE, INC.

2129 Knapp St.
Brooklyn N.Y. 11229
(212) 769-3300

ŠV. KAZIMIERO 500 METŲ JUBILIEJAUS CENTRINIS KOMITETAS

Vytautas Volertas, pirm.
Kun. Algimantas Bartkus, kelionės koordinatorius
Romas Kežys, kelionių agentas

Šv. Kazimiero medalio projekto, paruošto skulpt. P. Vaškio, abiejų pusių nuotraukos.

LOS ANGELES LIETUVIAI

AUKSINĖ VEDYBINĖ SUKAKTIS

Bronio ir Danetos Railų dukros Neringa ir Undinė š. m. gegužės 7 d. sukvietė pusšimtį Railų gerbėjų ir draugų į Undinės sodybą jaukiai popietei ir retai progai.

Šiais laikais, kai skyrybos šeimose virsta dažna mada, 50 metų darnaus vedybinio gyvenimo sukaktį jau beveik reikia laikyti išimtimi. Bet tas vedybinis mazgelis atlaikė damoklišką kardus, karo audras ir ilgus tėvynės netekimo metus anksčiau Paryžiuje, paskui trejetą dešimtmečių Los Angelese.

Šakota Bronio Railos asmenybė dabar jau priklausytų visiems lietuviams, jų kultūrai, literatūrai, ypač žurnalizmui, — ne vien Danetai. Bet čia turbūt ir jos, šeimos židinio saugotojos, nuopelnas, kad jaunatvėje

buvęs triukšmingas, plačiai sklindęs ir tebesklindęs literatūrinėse, kultūrinėse ir kai kada politinėse padangėse, vis dėlto virto labai sėsliu šeimos židinyje. Pats Bronys savo padėkos žodyje šios šventės dalyviams vedybinę ištvermės paslaptį ir išmintį vaizdingai nuskė: "Priešingai gimtadieniams ir vardadieniams daugiametės vedybinės sukaktys pačios savaime neatėina, reikia jų nusipelninti".

Po šaunių vaišių šventės dalyviai susibūrė apie solonizantus pareikšti visokių linkėjimų. Sveikinimų valandėlę pravedė rašytoja Alė Rūta, kuri, kaip paprastai, su jausminga šilima pripildė svečių ir turbūt sukaktuvinių širdis jautriomis gaidomis. Gyvu žodžiu sparnuotai sveikino iš Santa Barbaros atvykusi Vincė Jonuškaitė, perdavusi ir Stasio Santvaro linkėjimus,

Daneta ir Bronys Railai po 50 metų...

V. A. nuotr.

Emilis Sinkys, Pranas Visvydas, su ilgesne sąmojo kupina kalba poetas Bernardas Brazdžionis, Gražutė Sirutienė, brolis Vladas Raila, dr. J. Žirgulenė, spaudos kolega Vincas Trumpa, M. Lembergtienė, Vytautas Plukas, komp. Bronius Budriūnas, solistė Alodija Tre-

čiokienė ir Vytautas Aleksandrūnas, kuris perskaitė ir dalį gautų sveikinimų raštu iš rašytojų Vytauto Alanto ir Balio Gražulių šeimų, J. Leono, dailininkės Jadv. Paukštienės, Mečio Valiukėno, K. Drungos, Ald. ir St. Mackevičių, dr. Birutės Paprockienės, J. A.

Cenfeldų, E. Vilutienės ir Antano Gustaičio juoston įkalbėtą linksną poezitelegramą iš Bostono.

Baigiamajame žodyje Alė Rūta dar prijungė Liet. rašytojų draugijos pirm. A. Kairio sveikinimą ir priminė, kad šiais metais Br. Raila savo jau ne mažą literatūrinį kraitį papildė dar dviem naujomis knygomis. Solonizantai ir dukros padėkojo svečiams už sveikinius ir dovanas.

Gausūs Railų gerbėjai ir draugai linki jaunavedžiams papildomų giedrų dienų vedybiniame gyvenime ir tiki, kad jiems pavyks užsipelninti dar nemažą saulėtų kaliforniškų metų.

Ed. Balceris

JONAS PETRAUSKAS-PETRAS JUNGiasi Į BENDRĄ TAUTINĮ DARBĄ

Gegužės 22 d. Jonas Petruskas įstojo nariu į Los Angeles Tautinių Namų savininkų eiles su \$200 įnašu. Ta pačia proga įsirašė ir į ALT S-gos Los Angeles skyriaus narių eiles, nepamiršdamas ir "Dirvos", prenumeratai pridėdamas \$20.

Malonu matyti vis daugiau ir daugiau pritariančių mūsų darbams siekiant bendrojo tikslo ir aktyviai prisidedant aukomis bei darbais. (n)

(213) 829-4757

(213) 893-7584

VINCENT JUODVALKIS
Certified Public Accountant

2802 Santa Monica Boulevard
Santa Monica, CA 90404

14659 Linedale Street

Panorama City, CA 91402

Mums rašo

TAUTININKŲ S-GOS VADOVYBĖ 1940 METAIS

Vinco Trumpos straipsnyje apie St. Raštikio knygą Lietuvos Likimo Kelias (Dirva, Nr. 20) minimas Tautininkų sąjungos gen. sekretorius Domas Cesevičius sąryšį su įvykiais 1940 m. vasario mėn.

Dr. Domas Cesevičius niekuomet nėra buvęs tos Sąjungos generaliniu sekretorium. Tačiau 1939 m. lapkričio mėn. gale D. Cesevičius pakeitė kun. Vl. Mironą Tautininkų Sąjungos PIRMININKO pareigose.

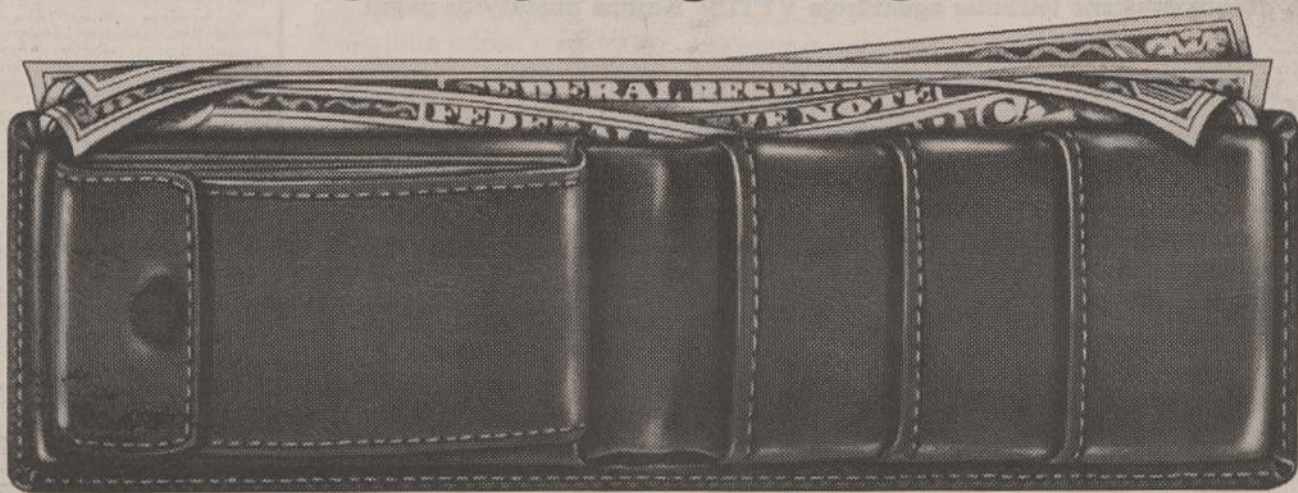
Tautininkų S-gos gen. sekretorium, po gydytojo Simo Janavičiaus (1935-38), buvo Jonas Statkus nuo 1939 m. birželio mėn. iki pat I-os sovietų okupacijos.

Vladas Žilinskas
Treasure Island, FL.

Lietuva yra kraujo bankas, iš kurio kaimynai ir nekaimynai sėmėsi per iš-tisus amžius ir tebesisemia šiandien.

Vytautas Alantas

LOŠK LOTERIJOS STAMBIŲ PINIGŲ ŽAIDIMĄ OHIO LOTTO.

**Dar vieną kartą
galimybė atsitinka gyvenime
kiekvieną savaitę.**

Jūs galite laimėti tūkstančius, net milijonus! Tik pasiimkite nemokamą loterijos lapelį Number Game pardavimo agento įstaigoje ir pažymėkite bile kokių šešis numerius nuo vieno iki keturiasdešimt. Tada bilietų parduėjas parduos jums Ohio Lotto bilietą su jūsų numeriais ir savaitinė traukimo data ant jų. Jūs gausite du lošimus už dolerį. Tada kiekvieno šeštadienio naktį žiūrėkite Ohio Lotto traukimą televizijoje. Jeigu jūsų šeši numeriai pasirodo nesvarbu kokia tvarka, jūs esate laimėtojas.

Ir tai gali reikšti tūkstančius, net milijonus dolerių jums. Tai ko jūs laukiate? Tai gali būti savaitė laimėti STAMBIUS PINIGUS.

PINIGAI, PINIGAI IR DAR KARTĄ PINIGAI

Artėjant VI-tam Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimui, dažniau pasigirsta balsų, kas tame seime turėtų būti svarstoma, sprendžiama, tariant. Seimų tarimus vykdo naujai išrinkta PLB valdyba. Įvaldybą išrenkami nemažą vi suomeninį patyrimą turį, įvairaus amžiaus asmenys. Patys sumaniausi, veikliausi ir judriausi yra vidurinio amžiaus visuomenininkai. Nevisada pavyksta tokio amžiaus visą valdybą sudaryti, bet įeina ir vyresni ir patys jauniausi. Gal tai ir nėra blogai, nes jaunųjų užsidegimas atsvarą randa vyresniųjų patyrimo ir santūrumo.

Paprastai, išrinktoji valdyba sudaro veiklos planą ir bando jį vykdyti. Veiklos planas turi remtis konkrečiais darbais ir turimais ištekliais. Visą aprėpti ir numatyti yra tiesiog neįmanoma, nes reiktų valstybinio masto istaigų ir iš-

ANTANAS JUODVALKIS

teklių. PLB valdybai, pagal paskirtį, reikėtų tik derinti LB Kraštų valdybų veiklą. Kad ir mažesniems darbams vykdyti reikalingos lėšos, kurių PLB valdyba labai stokoja ir dėl to savo veiklą riboja.

Laiške iš Venezuelos - PLB seimo išvakarėse (Dirva, Nr. 18 - 1983.V.5) - Jūratė Statkutė de Rosales paberia keletą minčių ir labai švelniai priekaištauja PLB valdybai (o verčiau kur ir kiekiau pasakyti), už kai kurių darbų apleidimą ar neįvykdymą, bei nesugyvenimą su kitomis lietuviškomis organizacijomis. Užmirštama, kad PLB valdyba santykiuoja tik su Kraštų valdybomis, o ne su tuose kraštuose egzistuojančiomis organizacijomis. Išimti sudaro VLIKas, su kuriuo PLB valdyba turėtų santykiuoti ir darbais dalintis.

Po gražios pradžios, pasikeitus VLIKo pirmininkams, o vėliau PLB valdybos ryšiniškai iš VLIKo posėdžio išprašius, ryšiai nutrūko. Plačiau neanalizuojant to klausimo, nes savo laiku buvo daug rašyta ir kalbėta, konstatuojame tik esamą padėtį. Tarp VLIKo ir PLB ryšių atnaujinimas ir bendradarbiavimas yra reikalingas sėkmingesniai laisvinimo darbui vykdyti. Manau, kad abi institucijos tą jaučia. Buvo dėtos ir pastangos, bet be teigiamų pasiekimų. Taip ir stovi nenormali padėtis, nepadedanti sėkmingesniai laisvinimo darbui.

Laiške labai parapijiniai svarstomi darbo sričių klausimai. PLB skirti tik motinos vaidmenį, skamba mažų mažiausiai nerimtai. Apie PLB valdybos paskirti PLB konstitucija sako: "... derina pasaulio lietuvių švietimo, tautinės

kultūros, socialinę, šalpinę, ekonominę ir politinę veiklą, tuo reikalu bendradarbiaudama su kitais lietuvių veiksniais". Taigi, PLB valdyba negali siaurinti konstitucijos uždėtų pareigų, o turi rūpintis visais reikalais. Ar tą darbą PLB valdyba tinkamai atlieka, tai kitas klausimas.

Studentų turizmo ir papigintų grupinių kelionių organizavimu tikėtų rūpintis PLJSGos valdybai, nes jomis naudotis galėtų tik jaunimas. PLB valdyba gal tik galėtų tarpininkauti, kur nėra jaunimo s-gos. Nemanau, kad tokio- mis ekskursijomis būtų didesnis susidomėjimas ir atsirastų kandidatų, o rūpesčio ir susiraušėjimo daug.

Lėšų klausimas. Laiške minima daug vertingų dalykų: švietimas, mokslo priemonės, mokytojų paruošimo kursai, stipendijos, asmeniniai kontaktai, kultūriniai mainai ir t.t. Nieko čia negalima paneigti ar paprieštarauti. Visko reikia ir viskas galima įvyk-

dyti, tik reikia turėti maišą dolerių ir armiją pasišventusių ir išmanančių žmonių. Jei PLB valdyba pakankamai dolerių turėtų, tai ir "pasišventėlių" galima būtų be didesnių pastangų surasti.

Iki šiol spaudoje neužtikau nė vieno pasisakymo PLB lėšų klausimu. PLB valdyba turi lankyti kitų kraštų lietuvių bendruomenes, siųsti kultūrinius vienetus iš vieno krašto į kitą, surasti paskaitininkus ir jų keliones finansuoti, dalyvauti konferencijose, organizuoti mokytojų kursus, suvežti į juos mokinius, apmokėti jų išlaikymą, sudaryti stipendijų fondus, paremti Vasario 16 gimnaziją, steigti ir išlaikyti informacijos centrai, leisti "Pasaulio lietuvių ir t.t. ir t.t.

Bet nė vienas neužsiminė, kur surasti lėšų visiems šioms reikálams įvykdyti.

PLB valdyba, iš gaunamų Kraštų bendruomenių solidarumo įnašų, vargu ar užtektų pašto ženklams apmokėti. Visiems kitiems reikálams tenka ieškoti kitų šaltinių. Man nežinoma, kad iki šiol PLB būtų gavusi bent kokį palikimą, nekalbant apie jo dydį. Taigi, lieka kiti keliai finansams telkti, o jų vienas - iš lengviausiai įvykdomų - aukų rinkimas. Aukus rinkti nėra per daug populiaru, nes nuolatinis ubagavimas nėra malonus.

Aukomis išsilaiko visa lietuvių veikla. Aukus renka VLIKo Tautos fondas, ALTa, Lietuvių Bendruomenė, Lietuvių Fondas (kapitalas surinktas iš aukų ir palikimų), Litu- anistikos katedra, PL Dienos, laikraščių leidėjai, parapijos, mokyklos, tautinių šokių festivaliai ir t.t. PLB valdyba tiesiogiai visuomenėje aukų rinkliavų nevykdo, nes jos teritoriją sudaro viso Pasaulio Lietuvių Bendruomenių kraštai. PLB valdybos didžiausias rėmėjas yra JAV ir Kanados LB Kraštųvaldybos. Be jų paramos PLB valdybos būstinė turėtų užsidaryti. Yra dosnių pavienių aukotojų, kurie savo parama įgalina PLB valdybai ir jos leidžiamam Pasaulio lietuviui išsilaikyti.

Kai taip tamsiai PLB valdybos finansų padėtį pavaizdavau, dažnam gali kilti klausimas, kaip gi iki šiol tiek daug valdybos padaryta: tolimieji kraštai aplankyti, pagrindžio spauda padauginta, knyga išleista, konferencijose dalyvauta ir t.t. Finansinį pagrindą sudarė anksčiau seimų metu, dabar PL Dienų pelno likučiai, Jaunimo kongresų metu surinktų aukų likučiais PLJSGos valdyba maitinasi visus 4 metus.

Ne paslaptis, kad ir šiais metais rengiamų II PL Dienų finansų komitetas stengiasi su- telkti daugiau aukų, kad pelno likutį būtų galima perduoti PLB, PLJS ir kitų dalyvių valdyboms, pagal padarytą susitarimą.

Kelionių išlaidos, tik Pietų Amerikos kraštų atstovams, dalinai dengiamos. Ne visi ir Pietų Amerikos kraštai yra biedniokai, ne visi ir paramos prašo. Yra ir ten pasiturinčių ir net turtingų žmonių, kurie ir stambesnę sumą yra įmetę į PLB iždą. Bet yra mūsų laikomo pasiturinčio krašto valdyba, kuri į PLB iždą įnešusi

(Nukelta į 12 psl.)

Užjūrinis paskambinimas leidžia jums girdėti jų šypseną.

Kažkaip Italija neatrodo taip toli kada jūs skambinate.

Yra taip gera vėl girdėti jų balsus, beveik lyg būtumėte kartu su jais.

\$8.88 už 10 minučių yra žema kaina

Italijai ir daugumai kraštų Europoje, kada jūs patys išsukate numerį naktį nuo 6 val. vak. iki 7 val. ryto.

Rate levels	10 mins.	Hours
EUROPE	Including tax	
Standard	\$14.77	7am-1pm
Discount	11.10	1pm-6pm
Economy	8.88	6pm-7am

Jeigu jūs turėtumėte klausimų dėl užjūrio skambinimų, išsukit nemokamai numerį 1 800 874-4000. Mes atsakysime į visus jūsų klausimus ir pasakysime kaip lengva išsukti tarptautiniam skambinimui.

PINIGAI...

(Atkelta iš 11 ps1.)

grašius, prašo apmokėti dešimties atstovų bent pusę išlaidų. Betgi, ar to krašto valdyba pagalvoja, iš ko PLB valdyba galėtų duoti, jei visi kraštai taip remtų, kaip jų valdyba. Ar nemanome, kad PLB valdyba turi pinigams spausdinti mašiną ir gali kiek reikiant dolerių prisigaminti ir visus prašymus patenkinti?

Dar žodelis dėl stipendijų. Dažnas prisimena JAV gerai tvarkomą ir gražiai veikiantį bei augantį Lietuvių Fondą. Reikia priminti, kad Lietuvių Fondas yra savarankiška organizacija, istatais surišta su JAV Lietuvių bendruomene. PLB valdyba jokių teisių ir privilegijų L. Fonde neturi. Jos prašymai svarstomi bendra tvarka: patenkinami, skiriama sumažinta suma ar visai atmetami. Daug rankų yra ištiesta į Lietuvių Fondą, daugelis švietimo, kultūrinių reikalų ar jaunimo poreikių paremta, bet L. Fondas irgi turi ribotus išteklius ir visų prašymų nepajėgia patenkinti. Studentams stipendijos skiriamos iš tam tikslui skirtų palikimų palūkanų ribose, daugiausiai Amerikos studentams. Išimties daromos tik Vasario 16 gimnazijos mokiniams.

Lituanistikos mokytojų neįmanoma paruošti per tokį trumpą laiką, kaip tautinių šokių instruktorius. Lituanistikai išmokyti ir tinkamai pasiruošti veikia Pedagoginis lit. institutas, kiekvienais metais ruošiamos mokytojų studijų savaitės, lituanistikos seminarai kuriuose galima pasitobulinti lietuvių kalbą, bet ją reikia jau mokėti. Jei ko nemoki, tai negali nė pasitobulinti.

Vadovėlių ir mokslo priemonių leidimu rūpinasi JAV LB Svetimo taryba. PLB valdyba yra pdejusi ir ateityje kiekvienam prašančiam padės išgyti mokslo priemonių, bet mokyklas organizuoti ir mokinius surinkti, yra Kraštų valdybų pareiga. Kraštų valdybos turėtų daugiau rūpintis švietimu ir jaunimu, bei jo lietuvišku auklėjimu. Dar kartą primenu, kad PLB valdyba neturi nei išteklių, nei atsargos mokytojų, kad vienu lazdeles mostelėjimu, kaip Peleinės pasakoje, išsispresėtų labai komplikuoti ir daug pastangų bei laiko reikalaujant darbai.

Seimui rengti komitetas, vadovaujamas dr. Petro Kisieliaus, yra sudaręs 5 komisijas aptarti PLB veiklos gaires. Jų tarpe yra organizacinė-lėšų komisija, kuri turi pramatyti šaltinius, iš kur PLB valdybai lėšos turi ateiti. Manau, ir komisija, ir seimas, ir PLB valdyba padėkos už pozityvius pasiūlymus, kaip reikia surasti lėšų PLB veiklai tinkamai finansuoti.

Laiško iš Venezuelos pabaiaga keistokai skamba ir į ją atsakyti reikėtų ilgoko aiškinimo, bet tuo tarpu gal ir nėra reikalo, nes seimo eiga ir padarytos išvados gali duoti tinkamą atsakymą.

Antanas Juodvalkis

Mylėk teisybę, bet pirmą pirmiausia mylėk savo tautos teisybę.

Vytautas Alantais

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

ALT S-GOS DETROITO SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Nusiskundžiama, kad mūsų visuomeninėje veikloje jaučiama organizacinio entuzijazmo stoka. Tačiau to negalima pasakyti apie Detroito tautininkus, kurie dar gyvai reiškiasi mūsų gausiame lietuviškame telkinyje.

Pereitą mėnesį Detroito suruoštame "Aušros" šimtmečio minėjime mūsų skyrius aktyviai reiškėsi to renginio organizaciniame komitete, kur darbu ir pinigais prisidėjo prie šio minėjimo pasisekimo, o š. m. gegužės mėn. 15 d. gausiai susirinko į skyriaus narių susirinkimą ir gyvai svarstė Sąjungos ir skyriaus veiklos klausimus.

Susirinkimui pirmininkavo skyriaus valdybos pirmininkas Vincas Tamošiūnas, sekretoriavo valdybos sekretorius Albertas Misiūnas.

Skyriaus pirmininkas pasidžiaugė, kad pagaliau skyrius tapo pripažintas Michigano valstijoje ne pelno (non-profit) organizacija ir gautas pajamų mokesčių (Tax Exempt) statusas. Šį darbą sėkmingai atliko buvęs ilgametis skyriaus pirmininkas Jonas Švoba, kuriam pirmininkas išreiškė viešą padėką. Gavus tokį pripažinimą, sutaupta stambi suma nemokant mokesčių už a. a. Juozo Tamošiūno palikimu gautus pinigus. Mokesčių reikalui išsispresdus palankia prasme, 10% palikimo gautų pinigų bus pasiūsta ALT S-gos centro valdybai. Paskirta stambesnė auka ir savaitraščiui "Dirvai" paremti.

Svarstant "Naujosios Vilties" žurnalo redaktoriaus Alekso Laikūno raštą, prašant mūsų skyrių tapti rašytojo Vytauto Alanto premijuotų novelių rinkinio išleidimo mačenu, dauguma susirinkusiųjų pasisakė prieš, grindžiant tuo, kad skyriui dera pirm išleisti savo nario istoriko Jono Švobos paruoštą istorinės reikšmės studiją: — "Demokratinė ir autoritetinė valdžia Nepriklausomoje Lietuvoje". Pagaliau pasisakyta ir prieš ardymą, už palikimo pinigus, nupirkto "Money Market" sertifikato, kurio nuolatinės mėnesinės palūkanos sudaro pajamų šaltinį skyriaus veiklai finansuoti. Galutinėje išvadoje dauguma pasisakė už išleidimą istoriko Jono Švobos studiją, kurios autorius paprašytas pradėti paruošiamuosius darbus studijai spausdinti. Patvirtintas ir valdybos siūlymas paremti pinigine auka Vilniaus Krašto Lietuvių Są-

jungos leidžiamą anglų kalba mokslinį veikalą "Rytų Lietuvą".

Neužmiršti ir skyriaus veiklos reikalai. Sutarta organizuoti vasaros išvyką, kurios pagrindinis tikslas — ne pelno ieškojimas, bet šeimyniškas bendraminčių pabendravimas gamtos prieglobstyje ir jaukioje sekmadienio popietės nuotakoje pasidalinti paskutinėmis mūsų kolonijos naujienomis ir padiskutuoti mūsų Sąjungos bei skyriaus veiklos reikalais. Valdyba paprašyta rasti patogų laiką ir vietą bei pasirūpinti iškylos organizaciniais reikalais.

Susirinkimas turėjo kvorumą, buvo darbingas ir praėjo jaukioje nuotakoje.

A. Mns

ŠV. ANTANO ATLAIDAI

Švento Antano atlidai šv. Antano parapijos bažnyčioje prasidės birželio 11 d. 5 val. po pietų. Susikauptu ir maldomis prisiminsime Sibiran išvežtuosius ir žuvusius tautos laisvės kovotojus. Giedos parapijos choras.

Sekmadienį, birželio 12 d. 10:30 val. iškilmingos mišios parapijos bažnyčioje ir po mišių parapijos salėje parapijiečių ir svečių bendros vaišės. Svečiai ir kanadiečiai maloniai kviečiami ir laukiami.

PAŠVENTINTAS PAMINKLAS

Gegužės 22 d. Windsore, Kanadoje buvo paminėta kun. Domininko Lengvino vienerių metų mirties sukaktis ir pašventintas šv. Alfonso kapinėse ant velionio kapo pastatytas paminklas.

Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje už a. a. kun. Domininko Lengvino sielą mišias koncelebravo tos parapijos klebonas kun. Kazimieras Simaitis ir šv. Antano parapijos klebonas Alfonsas Babonas. Vargnavo ir giedojimui vadovavo J. Sinkus.

Po mišių visi dalyvavusieji mišiose vyko į šv. Alfonso kapines, kun. K. Simaitis ir kun. Alfonsas Babonas atliko šventinimo ceremonijas prie pastatyto paminklo ir sugiedojome Marija, Marija. Tai kuklus bet labai gražus paminklas. Viršuje įrašas "Teesie Tavo valia", viduryje kėlikas ir ostija, jo vardas, pavardė ir mirimo datos.

Pašventinus paminklą kun. K. Simaičio buvome pakviesti į parapijos salę pietų. Pietų metu Dariaus-Girėno klubo pirmininkas Edvardas Milkus papasakojo kun. Domininko Lengvino nueitus gyvenimo kelius

ir pakvietė atsistojimu ir tylos minute pagerbti mirusį. Sugiedotas Lietuvos himnas. Aktorius Vytautas Ogilvis padeklamavo porą eilėraščių: Prano Vaičiūčio "Gyvenimo mano saulutė" ir Stasio Santvaro "Aš pažinau tave". Maldą prieš valgį sukalbėjo kun. K. Simaitis.

Mišiose ir paminklo pašventinime dalyvavo didelis būrys žmonių, kurių tarpe matėsi daug detroitiečių. Tarp jų ir buvęs detroitieškas, dabar gyvenantis Floridoje, Stepas Lungys.

DIEVO APVAIZDOS PARAPIJOS GEGUŽINĖ

Įvyks sekmadienį, birželio 5 d. Kultūros centre ir sodelyje. Maistą iš įvairių patiekalų ruošia S. Matvickienė. Pyragus ir tortus kepa ateitininkai. Įrengtoje sodelyje palapinėje visus gaivins J. Kasevičius, ledais ir gėrimais rūpinasi "Gabijs" tunto skautai, o vyčiai turės turtingą dovanų sta-

lą. Birželio 5 d. visi keliai veda į Dievo Apvaizdos parapijos gegužinę.

ŽIBURIO LITUANISTINĖ MOKYKLA

Detroito "žiburio" lituanistinėje mokykloje šiais metais baigė:

12 skyrių — L. Gilvydaitė, P. Gražulis, D. Petrulytė, V. Smalinskaitė ir N. Zarankaitė.

8 skyrius — V. Memėnas, K. Merkytė, V. Petrulis, R. Ratnikaitė, M. Sabaliūnaitė ir V. Viskantas.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

KRYŽIAŽODŽIO Nr.18 SPRENDIMAS

MATAS & TURNER REALTY

501 E. 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
486-2530

RITA MATAS — G.R.I. — BROKER

HOWARD TURNER
ALGIS MATAS
DALIA ŠIRVAITIS
PETRAS MATAS
ANTANAS KALVAITIS
PATRICIA SAJOVEC
JONAS DUNDURAS
VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

1983 M.
KELIONĖS
Į LIETUVĄ

17 DIENŲ: LIETUVA, LENKIJA, LATVIJA IR VOKIETIJA
Kellonė 714: Ilepso 14-30 \$1,799
Kellonė 915: rugsėjo 15 - spalio 1 \$1,699
Lankoma: 6 dienos Vilniuj, 4 Rygoj, 3 Varšuvoj,
1 Frankfurte

15 DIENŲ LIETUVA, LENKIJA IR VOKIETIJA
Kellonė 818: rugpjūčio 18 - rugsėjo 1 \$1,689
Lankoma: 6 dienos Vilniuj, 4 Varšuvoj, 2 Krokuvoj,
1 Frankfurte

12 DIENŲ: LIETUVA IR RUSIJA
Kellonė 607: birželio 7-18 \$1,569
Kellonė 705: Ilepso 5-16 \$1,569
Kellonė 809: rugpjūčio 9-20 \$1,569
Kellonė 906: rugsėjo 6-17 \$1,569
Kellonė 104: spalio 4-15 \$1,279
Lankoma: 6 dienos Vilniuj, 3 Leningrade, 2 Maskvoj

12 DIENŲ: LIETUVA, LENKIJA, VOKIETIJA
Kellonė 719: Ilepso 19-30 \$1,569
Lankoma: 6 dienos Vilniuj, 3 Varšuvoj, 1 Frankfurte

Visi išvykimai iš New Yorko ir Bostono
Daromi giminių iškviatimo dokumentai
Dariaus-Girėno sukaktuvinis kalendorius — \$5.00
Dėl smulkesnių informacijų kreiptis:

BALTIC TOURS
293 Auburn St.
Newton, Mass. 02166
617 965-8080/969-1190

R. LB KULTŪROS TARYBOS SKELBTO NOVELĖS KONKURSO LAIMĖTOJAI

Pirmoji premija 500 dol. paskirta Vytautui Alantui už novelę "Draugo Visakio karjera". Premijos mecenatė — V. Jasiukaitienė.

Rašytojas Vytautas Alantas

Antroji premija 250 dol. paskirta Sonei Tomarienei, už novelę "Baltas balandis". Mecenatas X. Y

Trečioji premija 200 dol. paskirta Antanui Norimui, už novelę "Miškas". Mecenatas — A. Kapačinskas.

Novelės konkurso vertinimo komisija atrinko atsiųstas noveles visiškai slapto, uždaro voko balsavimu. Atrankos — vertinimo komisiją sudarė: L. Hofmanienė, E. Jasiūnas, Z. Juškevičienė, A. Kučys, A. Tamulynas. Novelės konkurso vertinimo komisijos posėdis įvyko š. m. gegužės mėn. 16 d. E. Jasiūno bute.

Vertinimo komisija buvo gavusi penkias noveles ir gana aukšto literatūrinio lygio ir išskirtinai aktualių temų, šiuo pagrindu (R) LB Kultūros taryba nusprendė ir paskyrė tris premijas, vietoje skelbtos vienos.

R. LB. Kultūros taryba sveikina rašytojus laimėjusius premijas. Dėkoja ir kitiems rašytojams dalyvavusiems novelės konkurse. Dėkoja novelės vertinimo komisijai atlikusiai darbą.

Laureatams premijos bus įteiktos iškilmingai, specia-

Komp. Vl. Jakubėno prisiminimo vakaronės gegužės 6 d. programos dalyviai: J. Kreivėnas, Ed. Šulaitis, T. Rūta, D. Polikaitytė, M. Motekaitis, I. Motekaitienė, kun. A. Trakis. Z. Degučio nuotr.

PRISIMINTAS KOMP. VL. JAKUBĖNAS

Gegužės 6 d. Jaunimo Centro kavinėje buvo prisimintas iškilusis Chicagoje prieš daugiau negu 5 metus miręs, komp. Vl. Jakubėnas.

Prisiminimo vakaronę atidarė komp. Vl. Jakubėno Draugijos pirm. Ed. Šulaitis, primindamas, jog ši jau antroji iš eilės vakaronė beveik sutampa su komp. Jakubėno gimtadieniu (jeigu kompozitorius būtų gyvas gegužės 15 d. būtų minėję 79-ji gimtadienį). Jis kvietė pažvelgti į vakaronei paruoštą spausdintą programą, kurioje buvo žinių apie pačią Draugiją. Ten buvo parašyta, jog komp. Vl. Jakubėno Draugija perėmė šio kompozitoriaus kūrybinį palikimą, tą

liai šiam reikalui skirtame renginyje š. m. birželio 5 d. 3 val. p. p. Lietuvių Tautiniuose namuose, 6422 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

Lietuvių visuomenė yra maloniai kviečiama dalyvauti šioje kultūros derliaus puotoje.

R. LB. Kultūros
Taryba

palikimą saugoja ir rūpina, kad šis asmuo bei jo kūryba nebūtų pamiršti nei dabar nei ateityje.

Atsiminimų pluoštą apie komp. Jakubėną pateikė kun. A. Trakis, kuriam dažnai yra tekę su Vl. Jakubėnu susitikti ir bendrauti, ypatingai rengiant giesmių programas "Tėviškės" evangelikų parapijoje.

Gera išstudijuotą ir profesionaliai paruoštą referatą apie komp. Vl. Jakubėno solo dainas perdavė sol. Iz. Motekaitienė. Jai irgi iš arti yra tekę stebėti Vl. Jakubėno kūrybinį darbą, rinkti jo kūrinius. Iz. Motekaitienės referatas buvo iliustruotas jos vedamos dainavimo studijos mokinių išpildytomis komp. Jakubėno dainomis. Jaunoji Dalia Polikaitytė, nors ir būdama užkimusi, padainavo plaukia antelė, Gėlės iš šieno, Mėlyni varpeliai. Jau studiją baigiantis Tadas Rūta pasirodė kaip tvirtas bosas, sutraukdamas — Skamba, skamba kanklės, Kas per visą kelionę lydės, Nejaugi vėl Dieve. Dainininkams sumaniai akompanavo M. Motekaitis.

Trumpą žodį apie komp.

Jakubėno užmanymą kurti lietuvišką operą pabėrė Lietuvių Operos pirm. Vytautas Radžius, kuris plačiau nupasakojo ir apie šios operos įrašytą plokštelę, kurioje telpa ir Vl. Jakubėno ilgokas kūrinys "De profundis". Komp. Vl. Jakubėno Draugija, norėdama prisidėti prie šios plokštelės leidimo išlaidų sumažinimo paskyrė 100 dol. auką ir čekį šiai sumai perdavė Draugijos pirm. Ed. Šulaitis.

Čia pat iš juostos susirinkusieji galėjo išgirsti plokštelėn įgrotą (kartu su simfoninio orkestro palyda) "De profundis" kūrinį.

Vakaronės pabaigoje įvyko kuklios vaišės (jas paruošė komp. Vl. Jakubėno valdybos narė E. Dilytė-Brooks) ir pasikalbėjimai. (k)

• Kun. Pranui Gaidai, Tėviškės žiburių redaktoriui, Ateitininkų Federacija paskyrė 2000 dol. premiją už geriausią religinės literatūros veikalą "Nemarusis mirtingasis — arkivyskupas Teofilus Matulionis". Premijos mecenatas — kun. dr. J. Prunskis. Jury komisija: kun. dr. T. Žiūraitis, A. Vaičiulaitis, A. Radžius, V. Gureckienė ir K. Čižiūnas.

• OHIO AUTO BODY, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitepmia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel: (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

• PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIS apdraudos įstaigą. Skambinti ZENONUI (216) 531-2211 arba SAULIUI (216) 161-3500.

Kviečiame įsigyti šiuos leidinius

Lietuvių Enciklopedija 36 tomai	\$366.00
Encyclopedia Lituanica 6 tomai	\$125.00
Vinco Krėvės Raštai 6 tomai	\$32.60
Iš mano atsiminimų — Petras Klimas	\$13.25

Laukiame užsakymų papildomam L. E. tomui.
Užsakymus siųsti: J. Kapočius, P O Box 95, So. Boston, MA 02127
Telef. dieną (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

St. Anthony
Savings & Loan Association

1447 South 49th Court • Cicero Illinois 60650

10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).

Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395

Cicero: (312) 656-6330

Willowbrook: (312) 789-0777

Joseph F. Gribauskas
Executive-Secretary

Dennis N. Gribauskas
Senior Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Clevelando zoologijos sodui šiais metais sukanka 100 metų! Pradžioj jis buvo įkurtas Wade parke, o vėliau perkeltas į Brookside parką. Paskutiniajai metais už 2 milijonus dol. praplėstas ir pasipildė naujais įnamiais. Atidarytas nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p. Kas nėra buvęs, nesigailės apsilankęs. Įėjimas 2 dol. ir 1 dol. vaikams iki 11 m. amž. Nemokamas įėjimas nuo 9 val. iki 11 val. ryto.

AMBER STUDIOS, Inc.

**505 East 185 Street,
CLEVELAND, Ohio 44119**

Tel. (216) 531-3500

Galerija atidaryta kiekvieną dieną, išskyrus trečiadienius

**AUKOS VASARIO 16
PROGA LIETUVIŲ
BENDRUOMENEI**

Asmenų, aukojusių Lietuvos Bendruomenei 1983 vasario 16-osios proga, sąrašas.

Po 100 dol.: J. Balbatas, D. J. Maurukas, P. Milašius, M. J. Mikonis, B. J. Skrinška, A. J. Šonta.

Po 60 dol.: R. J. Ardys, V. G. Bučmys.

55 dol.: O. M. Naumanas.

Po 50 dol.: V. Brizgys, A. Butkus, B. V. Čyvas, Lietuviai Jėzuitai, O. J. Žilionis, XY.

Po 35 dol.: M. I. Janavičius, P. Jucaitis, O. V. Ročiūnas, V. T. Urbaitis.

Po 30 dol.: A. Kisieliū, Jonas Naujokaitis, I. Plechavičienė, V. Stankus.

26 dol. I. J. Stankaitis.

Po 25 dol.: V. Akelaitis, L. V. Apanius, S. Astrauskas, J. Augustinavičius, A. R. Babickas, A. Balašaitis.

nė, N. P. Bielinis, T. H. Brazaitis, K. V. Brizgys, J. S. Butrimas, R. D. Degėsys DDS, A. L. Meilus, P. B. Paulikas, V. S. Rutkauskas, K. P. Stungys, J. Vainekis, žalgirio šaulių kuopa, M. Žitkus, R. A. Zorska.

Po 20 dol.: L. Augulienė, A. A. Baliūnas, L. Banis, V. T. Degutis, M. T. Duleba, P. T. Gaižauskas, A. Garlauskas, Z. K. Gobis, kun. A. Goldikovskis, J. Ilendienė, I. Itomlenskis, M. Jančiūnas, B. E. Juodėnas, J. Kaklauskas, A. Kazlas, L. H. Kripavičius, V. Maciejauskienė, D. Minkūnienė, B. Nasvytis, V. V. Nikšėnas, K. Paškonis, B. R. Pečialis, O. K. Ralys, V. Samatauskas, J. Stempužis, E. J. Stepas, A. I. Sušinskas, M. V. Valys, J. Velykis, S. K. Žiedonis.

16 dol.: N. J. Juškėnas.

Po 15 dol.: M. Aukštuo-
lis, V. Bartuška, G. J. Čy-

vas, O. Dailidienė, J. Jakštas, S. Jankauskas G. A. Karsokas, S. L. Keženius, O. B. Maželis, K. Mažonas, J. J. Naujokaitis, J. J. Račyla, S. Radzevičiūtė, J. Žygas.

Po 12 dol.: V. Braziulienė, S. Jurgaitis.

Po 10 dol.: A. Ambrazienė, V. Andriušaitis, J. Apanavičius, V. Bačiulis, V. A. Bakūnas, M. Balys, M. Barniškaitė, J. Barniškis, A.

V. Benokraitis, G. B. Bernotas, J. J. Biliūnas, J. Budrienė, P. Butkuvienė, V. Čepukaitis, J. Citulis, V. Cinvinskas, M. J. Damušis, V. Damušis, B. S. Garlauskas, T. Gaškienė, A. Gražulienė, J. A. Jankus, E. Janulis, O. Jarašiūnienė, J. F. Jasinevičius, I. Jonaitienė, J. I. Juodišius, J. Kalvaitis, J. Kaunas, A. A. Kavaliūnas,

P. Kazakas, V. Kizlaitis, J. Krištolaitis, P. Kudukis, E. M. Laniauskas, S. Laniauskienė, S. Lazdinis, S. J. Lozoraitis, P. A. Luiža, A. Macėvičius, B. Malcanienė, E. J. Malskis, M. V. Mariūnas, K. Mažonas, I. Muliolis, L. Nagevičius, K. Narbutaitis, J. Narušas, B. A. Pautienius, A. Penkauskas, J. Petkevičienė, V. J. Ramūnas, A. Rastauskas, A. Rukšėnas, N. A. Rukšėnas, J. E. Saikus, J. Šarkauskas, J. A. Šiaučiūnas, A. Simontis, A. Smelstoriū, S. H. Stasas, B. Stelmokaitis, A. Stempužienė - švedienė, A. Stockus, K. Vaičieliūnienė, O. J. Vaškas, A. Vedegys, M. Vinclovas, J. Žagarskas, O. P. Žilinskas, B. Žiugžda, K. Žygas.

8 dol.: V. Matulionis.

7 dol.: V. Matulionis.

Po 6 dol.: S. J. Milas, J. Dumbrys.

Po 5 dol.: K. Balaišis, J. M. Bartkus, R. Brazaitienė, E. Jocienė, O. Kašubienė, Z. Kripavičiūtė, A. M. Liutkus, A. Mikulskis, R. Orintienė, K. O. Palubinskas, A. Regis, A. Šemetienė, K. J. Šlapelis, J. Tallat-Kelpišienė, B. Urbonavičius, A. Vasis, P. Vencius, I. Verbyla, E. Vyšniauskienė.

4 dol.: J. Minkūnienė.

3 dol.: K. E. Širvinskas.

Zita Kripavičiūtė,
Iždininkė

• **PATRIA** prekybos namuose. 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

**J. LUPO
DECORATING
COMPLETE HOUSE
REPAIR,
PAINTING-PAPER-
HANGING-PLASTER
461-5882**

Superior Savings
ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5 1/4% palūkanų

**PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI
ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS**

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR
PASALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

NOTARY PUBLIC

JUOZAS MIKONIS — Realtor
savininkas

EAST SHORE REALTY

866 East 185 Street, Cleveland, Ohio

Telef. office 481-6900, res. 531-2190

Turime namų Cuyahoga, Lake ir Geauga apskrityse, ypač apie naują parapiją. Taip pat ir naujoje lietuvių kolonijoje, SUNNY HILLS, Floridoje, 955 mylios nuo Clevelando.

Norintieji pirkti ar parduoti prašom kreiptis į mano įstaigą.

CLEVELANDE IR APYLINKĖJE

ATVYKSTA AUSTRALIJOS SPORTININKAI

Australijos lietuviai sportininkai ir jų šeimų nariai šį šeštadienį, birželio 4 d., atskrenda į Clevelandą.

Jų sutikimui ir priėmimui yra sudarytas visuomenės narių komitetas, vadovaujamas V. Plečkaičio. Komiteto nario Vito Cyvo pranešimu, visiems svečiams yra parūpintos nakvynės ir lietuviškų šeimų globa. Visi darbai sėkmingai atliekami, o R. Bublys ir A. Sniečkus - Lietuvių Namų vadovybės vardu - paskelbė Lietuvių Namus Australiečių viešą ir informacijos centrą.

Visi globėjai savo svečius atsiima iš Lietuvių Namų š.m birželio 4 d. 10 val. ryto. Globėjams bus išdalinta smulki dienotvarkė ir kita svarbi informacija.

Visi kviečiami į susipažinimo vakarą, kurio metu bus pietūs ir šokiai, grojant profesionaliam orkestrui. Gausus jaunimo dalyvavimas yra skatinamas ir pageidaujamas. Susipažinimo vakaro svečiams įėjimas ir pietūs \$10 asmeniui, o jaunimui, ateinančiam tik į šokius, kaina \$2. Kokteilai prasideda 7 v.v., pietūs 8:30 ir šokiai - 9 val. vakaro. Bilietus prašoma skubiai užsisakyti pas Romą Apanavičių, tel. 531-6995, arba pas V. Plečkaitį 531-3473. Vietų skaičius ribotas, todėl negaišdami užsakykite stalus ar pavieniai.

• **PIANISTO ANTANO SMETONOS** koncertas su Clevelando Filharmonijos Orkestru įvyks ateinantį sekmadienį

Amber meno galerija Clevelande, 505 E. 185 St., turi didžiausią pasirinkimą lietuvių dailininkų paveikslų ir tautodailės darbų. Galerija atidaryta kiekvieną dieną išskyrus trečiadienius.

birželio 5 d. 4 val. p.p. Cleveland Institute of Music Kulas Hall.

Programoje Dvorak 8 simfonija ir Brahms'o antras fortepijono koncertas B major. Dirigentas William Slocum.

Koncertą ruošia naujai susiorganizavęs muzikinis vienetas 'Friends of the Arts'. Po koncerto įvyks priėmimas Brigitos Nasvytienės namuose, 10823 Magnolia Drive. Bilietus (8, 6, 4 dol.) galima iš anksto užsisakyti skambinant Mrs. Ann-Marie Hinds tel. 423-0570. Visi maloniai kviečiami.

FRATERNIEČIŲ PASITARIMAS

Siais metais lapkričio 20 d. sueina 75 metai nuo korporacijos Fraternitas Lithuanica įsteigimo. Korporacija buvo įsteigta Petrapilyje, Karo Medicinos Akademijos lietuvių studentų 1908 m. lapkričio 20 dieną (pagal seną kalendorių lapkričio 13 d.).

Jos kūrėjai buvo - V. Nagevičius, V. Ingelevičius, K. Oželis, P. Sližys ir Z. Sčeponavičius. Pradžioje korporacija veikė slapta ir tik revoliucijos metu išėjo į viešumą.

Korporacija augo savo narių skaičiumi. Jos nariai dalyvavo Lietuvos Sanitarinės Tarnybos, medicinos mokslo ir visuomeniniame Lietuvos atkūrimo darbe.

Šį 75-ųjų metų sukakties paminėjimą planuojama surengti Clevelande, kur yra palaidotas korporacijos įkūrimo iniciatorius gen. gyd. Vladas Nagevičius.

SENAI ŽINOMA IR NAUJA...

LITHUANIAN VILLAGE INC.

IR

LIETUVIŲ KLUBO

RENGINIAI

1 RUGPIŪČIO 21, sekmadienį, klubo narių, šeimų ir bičiulių metinė gegužinė austrų sodyboje. (Austrian Picnic Grounds, 8636 Pekin Road, Russell Twp.).

2 SPALIO 22, šeštadienį Lietuvių namų 10 metų sukakties banketas ir namų statybos paroda. Įdomi programa. Šokiams groja pilnas Oberaičio orkestras.

3 GRUODŽIO 31, šeštadienį, Lietuvių namų ir klubo rengiamas Naujų Metų sutikimo balius. Šokiams groja pilnas Oberaičio orkestras.

RUOSKITEŠ DALYVAUTI ŠIUOSE RENGINIUOSE!

Lithuanian Village Inc.

ir

Lietuvių klubo direkcija

• **Audra Gedrytė**, Cleveland State Universiteto pramonės inžinerijos studentė, buvo apdovanota Fenn College of Engineering Alumni už pažangumą moksle. Kiekvienais metais visi pažangiausi įvairių inžinerijos sričių studentai yra šios organizacijos apdovanojami \$200.00 premija. Audra yra ilgametė Grandinėlės šokėja.

• **Henrikas Stasas**, kurio kelionės aprašymus spausdina Dirvoje, su žmona Stefanija, švietimo Gairių žurnalo redaktore, išvyko į naują kelionę po Skandinavijos kraštus ir žada pasiekti net tolimą šiaurę.

5 Rooms down, immaculate, near St. Jerome's, reasonable. Call: 289-5413.

LOT FOR SALE

To build one or two family home. 50 feet wide. \$18,800, Shawnee of East 185 St. Good facility payment. For information call: 481-5742 (Frank). (22-23)

CLEVELANDO PARENGIMAI

• **BIRŽELIO 4, 5 ir 6 DIEDOMIS** Australijos lietuviai spotininkai Clevelande. Birželio 4 d. priėmimas Lietuvių namuose.

• **Birželio 12 D.** Birželio minėjimas. Ruošia Amerikos Lietuvių Taryba, Latvių Sąjunga ir Estų Taryba.

• **BIRŽELIO 19 D.** Onos Mikulskienės Kanklių Muzikos Studijos mokinių recitalis Lietuvių Namuose.

• **BIRŽELIO 19 D., 12 val.** šv. Jurgio salėje Juozo Tumo Vaižganto mirties 50 m. minėjimas-akademija. Rengia parapijos taryba.

• **LIEPOS 10 D., 12 val.** šv. Jurgio salėje Dariau ir Girėno Lituanikos skridimo 50 m. sukakties minėjimas rengiamas parapijos tarybos.

• **LIEPOS 10 D.** Tautinės Sąjungos gegužinė prie ežero (tarp Canterbury & Landseer gatvių).

• **LIEPOS 17 D.** Clevelando Žalgirio šaulių kuopos gegužinė prie ežero.

• **LIEPOS 24 D.** Pensininkų klubo gegužinė.

• **RUGPIŪČIO 7 D. BALFŲ** gegužinė prie ežero (tarp Canterbury ir Landseer gatvių).

• **RUGPIŪČIO 3-4 D.** Old World festivalis E. 185 gatvėje.

• **RUGPIŪČIO 14 D. SLA** 14 kuopos gegužinė Jokūbaičių sodyboje.

• **RUGSĖJO 4 D.** gegužinė prie ežero. Rengia L. K. V. S. Ramovė Clevelando skyrius.

• **RUGSĖJO 10 D.,** šeštadienį Abiturientų balius Lietuvių Namuose.

• **RUGSĖJO 11 D. 4 v. p. p.** Lietuvių Namų salėje įvyks Bronio Railos naujosios knygos — šimtas prakalbų į Lietuvą "Kitokios Lietuvos ilgesys" sutiktuvės, dalyvaujant autoriui.

NAMŲ REMONTAVIMO AR DEKORAVIMO REIKALAIŠ GERĄ IR SAŽININGĄ PATARNAVIMĄ GAUSITE KREIPDAMIESI Į

ANICETĄ STRIMAITĮ

DAŽAU NAMUS. LIPINŲ POPIERIUS. ATLIEKU STALIAUS DARBUS. SUVEDU VANDENS VAMZDŽIUS. ĮDEDU IVAIRIAS PLYTELES IR ATLIEKU EILĘ KITŲ DARBŲ.

Prašome skambinti telef.: 442-2487

ŠIMTAS — AUSTRALIJOS LIETUVIŲ SPORTININKŲ CLEVELANDE

SUSIPAŽINIMO VAKARAS

Birželio 4 d. 7:30 val. vak.
LIETUVIŲ NAMUOSE.

Vakarienė, geras orkestras, šokiai ir kitos įdomybės.

Įėjimas \$10.00 auka.

AUSTRALIJOS SPORTININKUS
GLOBOTI CLEVELANDO
KOMITETAS

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

DIRVA

MIRĖ JUOZAS MATULEVIČIUS

Š. m. gegužės mėn. 22 d. staiga mirė Juozas Matulevičius, gyvenęs Worcester, Mass.

J. Matulevičius gimė Marijampolėje. Aukštuosius mokslus baigė Vytauto D. Universitete Teisių Fakultete, Kaune. Antrosios bolševikų okupacijos pradžioje pasitraukė į Vakarus ir 1949 m. atvyko į Ameriką. Čia vertėsi prekyba, buvo

maisto produktų krautuvės savininkas.

Lietuvoje ir Amerikoje dalyvavo tautiniame veikime ir rėmė įvairias lietuvių organizacijas. Priklausė Korp! Neo-Lithuania, Lietuvių Tautinei Sąjungai, Amerikos Lietuvių Susivienijimui, Lietuvių Bendruomenei, Lietuvių Piliečių Klubui, "Maironio" Pašalp. Org., Balfui.

Staigios mirties sukrėsti liko žmona Eleonora, dukterys Violeta ir Dalia su ve-

lionies ženta, du anūkai, brolis ir būrys draugų bei bendraminčių.

• Respublikonų Tautinių Grupių Tarybos metinis suvažiavimas įvyksta birželio 2-5 dienomis Secaucus, N. J. Meadowlands Hilton viešbutyje.

Amerikos Lietuvių Respublikonų tautinę federaciją atstovauja A. Milūnas, J. Talandis, K. Oksas, E. Ziurys ir E. Jurgelaitė.

New Jersey ir New Yorko lietuviai respublikonai kviečiami atvykti į suvažiavimą, sekti programą ir susipažinti su lietuviais respublikonais.

• Emil ir Julia Sinkiai, gyv. Santa Monica, Ca., atnaujindami Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 33 dol. Ačiū.

• M. Slavinskienė, gyv. Monticello, N. Y., Dirvai paremti atsiuntė 15 dol. Ačiū.

• Jonas ir Barbara Sabal, gyv. Rocky River, Ohio, atnaujindami Dirvos prenumeratą, pridėjo auką laikraščiui sustiprinti 25 dol. Ačiū.

• Dr. A. Baltrukėnas, gyv. Floridoje, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo Dirvai auką 20 dol. Ačiū.

• Arch. Jonas ir Jadvyga Mulokai, gyv. Santa Monica, Ca., Dirvai paremti atsiuntė 50 dol. Ačiū.

• Algirdas Gustaitis, Los Angeles, Ca., kaip dovaną užprenumeravo Dirvą savo dukrai R. Bronišienei Floridoje. Sveikiname naują skaitytoją.

PRANEŠIMAS

LST Korp! Neo-Lithuania ir Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos valdybos, II-jų Pasaulio Lietuvių Dienų metu, birželio 30 d. 7 val. vak. Lietuvių Tautiniuose Namuose, 6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje, tel. (312) 778-9878, ruošia susitikimą ir pasižmonėjimą.

Iš toliau atvykstantieji ir Chicagoje bei jos apylinkėse gyvenantieji nariai su šeimomis bei draugais, prašomi birželio 30 dienos vakarą skirti tarpusaviam pasidalinimui ir nuomonių pasidalinimui. Lietuvių Tautiniai Namai bus atdaryti kiekvieną popietę ir vakarą. Atsilankykim.

★

Korp! Neo-Lithuania išvykai, ruošiamai Darbo dienos savaitgalyje, rugsėjo 3-5 dienomis, registracijos terminas baigiasi. Neatsiradus pakankamam dalyvių skaičiui, išvyka neįvyks. Nedelsdami registruokimės.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Vilties Draugijos šimtininkui

A. A.

JUOZUI MATULEVIČIUI

netikėtai staiga mirus, jo žmoną ELEONORĄ, dukteris VIOLETĄ ir DALIĄ, brolių VYTAUTĄ ir jų šeimą bei gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

A. A.

JUOZAS MATULEVIČIUS

Staiga ir netikėtai mirė š. m. gegužės mėn. 22 d. Worcester, Mass., sulaukęs 73 metų.

J. Matulevičius buvo gimęs Marijampolės apskr., baigė Teisių Fakultetą Vytauto D. Univresitete, Kaune 1939 m. Lietuvoje ir Amerikoje dalyvavo Tautinės Sąjungos ir daugelio kitų organizacijų veikloje. Laidojamas gegužės mėn. 25 d.

Nuliūdime liko

žmona Eleonora,
dukterys Violeta ir Dalia
su šeimomis ir vaikaičiai
Robertas ir Tomas,
brolis Vytautas Kanadoje

A. A.

JUOZUI MATULEVIČIUI

staiga ir netikėtai mirus, jo žmonai ELEONORAI, dukterims Violetai ir Daliai, broliui VYTAUTUI ir jų šeimomis reiškiamo gilią užuojautą

Povilas Babickas ir duktė Zita
Leopoldas ir Eugenija Jakubauskai
Petras ir Raminta Moliai
Jonas ir Regina Palubeckai
Jonas ir Marija Pipirai
Jonas ir Marija Vidūnai

A. A.

JUOZUI MATULEVIČIUI

netikėtai staiga mirus, jo žmoną ELEONORĄ, dukteris VIOLETĄ ir DALIĄ, brolių VYTAUTĄ ir jų šeimą bei gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Rita ir Albinas Valinskai
Irena ir Daniel Robbins
Aldona Mačienė
Aleksandra Mačytė
Grażina Makaitienė
Aleksandras Lileikis

A. A.

JUOZUI MATULEVIČIUI

mirus, žmonai ELEONORAI, dukroms VIOLETAI ir DALIAI, broliui VYTAUTUI ir jų šeimoms, reiškiamo širdingiausią užuojautą

Elena Zimavičiūtė Carter
Jūra ir Darius Gvidai

DANUTEI

NASVYTYTEI-GABRIJOLIENEI,

išraiškos šokio pradininkei Lietuvoj, mirus Australijoje, seseriai SALOMĖJAI NASVYTYTEI-VALIUKIENEI, jos vyrui VYTAUTUI ir kitiem Velionės giminėm reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą

Alė ir Stasys Santvarai

Tik prasiskleidusiai

AUDRIUKO ANELAUSKO

gyvybei užgesus, mielą kolegę RŪTĄ ir RIMĄ ANELAUSKUS nuoširdžiai užjaučiame

Los Angeles Neolitanai

A. A.

STEFAI KAMINSKIENEI

Lietuvoje mirus, jos seseris, mūsų skyriaus nares, BARBORĄ BLINSTRUBIENĘ ir STELĄ PAŠKONIENĘ su jų šeimomis nuoširdžiai užjaučiame

Amerikos Lietuvių Tautinės
Sąjungos Chicagos Skyrius